

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ХЭЛТЭС

**2023 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС
ЖИЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
БИЧМЭЛ ТАЙЛАН**

Мөрөн
2023 он

ТАЙЛАНГИЙН АГУУЛГА

- 1. БОДЛОГО ЗОРИЛТЫГ ХАНГАХ ТАЛААР**
- 2. ХЭЛТСЭЭС АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БУСАД АЖЛУУД**
- 3. ИРГЭНИЙ УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА**
- 4. ЭД ХӨРӨНГИЙН ЭРХИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА**
- 5. ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА**
- 6. ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА**
- 7. САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА**
- 8. АРХИВ, АЛБАН БИЧИГ ХӨТЛӨЛТИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА**
- 9. СУРГАЛТ, СЕМИНАР БОЛОВСОН ХҮЧНИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР**
- 10. ДҮГНЭЛТ**

1. БОДЛОГО ЗОРИЛТЫГ ХАНГАХ ТАЛААР

Тус хэлтэс нь Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргын 2023 оны 05 дугаар сарын 24-ний өдрийн Б/424 тоот тушаалаар батлагдсан бүтэц орон тооны дагуу Төрийн захиргааны 38 үндсэн ажилтан, төрийн үйлчилгээний 5 үндсэн ажилтан, гэрээт 4 албан хаагч нийт 47 ажилтантайгаар үйл ажиллагаа явуулж байна. Үүнээс хэлтсийн дарга 1, хяналтын улсын байцаагч 1, иргэний улсын бүртгэлийн тасгийн дарга бөгөөд улсын ахлах бүртгэгч 1, иргэний улсын бүртгэгч 30, хуулийн этгээд, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тасгийн дарга бөгөөд улсын ахлах бүртгэгч 1, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэгч 1, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэгч 3, ахлах нягтлан бодогч 1, мэдээлэл технологийн ажилтан 1, бичиг хэргийн эрхлэгч, нярав 1, архивч 2, гэрээт ажилтан 4 тус тус ажиллаж байна.

2023 оны эхний хагас жилд Улсын бүртгэлийн ерөнхий хууль, Иргэний улсын бүртгэлийн тухай хууль, Гэр бүлийн тухай хууль, Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тухай хууль, Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хууль, Иргэний хууль, Зөрчлийн тухай хууль, Татварын ерөнхий хууль болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд төрийн үйлчилгээг иргэдэд хүргэн ажилласан. Мөн Улсын бүртгэлийн үйл ажилагаанд хамаарах шинээр батлагдсан болон нэмэлт өөрчлөлт орсон хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулан ажиллаж байгаа бөгөөд албан хаагчдад сургалт зохион байгуулах, мэдээлэл өгөх, сумдын улсын бүртгэгч нарт холбогдох чиглэлийг тухай бүр хүргүүлэн ажиллаж байна.

2023 оны эхний хагас жилд УБЕГ-ын даргын 30 тушаал, 14 чиглэл, 2 албан даалгавар ирснийг албан хаагчдад танилцуулан хэрэгжилтийг ханган, тайланг хугацаанд нь хүргүүлэн, УБЕГ-с зохион байгуулсан 18 удаагийн цахим болон танхимын сургалтанд хэлтсийн албан хаагчдыг бүрэн хамруулж ажилласан.

Хэлтсийн 36 албан хаагчийн 2022 оны ХАСХОМ-ийг хуулийн хугацаанд цахимаар хүлээн авч баталгаажуулах, цаасан хэлбэрээр хүлээн авах, бүртгэх хадгалах ажлыг хууль тогтоомжийн хүрээнд зохион байгуулж, тайлант хугацаанд шинээр томилогдсон болон, албан тушаал дэвшсэн 2 албан хаагчийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлэг болон хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг гаргуулан Баталгааны маягтыг УБЕГ-т хүргүүлэн, нууцын баталгааг гаргуулан ажилласан.

Хэлтсийн 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 5 зорилтын хүрээнд 29 арга хэмжээтэйгээр боловсруулан, Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргаар батлуулан, 2023 оны эхний хагас жилд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн 27 арга хэмжээг хяналтандаа авч хэрэгжилтийг 100% ханган ажиллаж байна.

Тус хэлтсийн барилгын их засварын төсвийг шийдвэрлүүлэхээр Хууль зүйн сайд Х.Нямбаатарт албан бичиг хүргүүлснээр засварын төсөв болох 478.000.000 /дөрвөн зуун далан найман сая/ төгрөгийг шийдвэрлүүлэн ажиллалаа. Тус хэлтсийн барилгын их засварын ажлыг хийж гүйцэтгэх байгууллагын тендерийн үйл ажиллагаа Улсын бүртгэлийн ерөнхий газарт зарлагдан “Өгөөмөр Уул” ХХК шалгарч барилгын инженерийн шугам сүлжээ, дулаан, цахилгаан, цэвэр, бохир усан хангамж, халаалт, агаар сэлгэлт болон бусад засварын ажлыг 2023 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрөөс 2023 оны 09 дүгээр сарын 01-ны өдрийн хооронд гүйцэтгэж, тус хэлтэст хүлээлгэж өгөхөөр гэрээг байгуулаад байна.

Хэлтсийн даргын 2022 оны 09 дүгээр сарын 21-ний өдрийн А/12 тушаалаар “Дотоод хяналт шалгалтын ажлын хэсэг”-ийг байгуулан ажиллаж байна. Уг ажлын хэсэг нь албан хаагчдыг аливаа эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх, зөрчил дутагдлыг арилгах чиг үүргийг хэрэгжүүлж, 2023 онд хийх ажлын төлөвлөгөөгөө боловсруулан хэлтсийн даргаар батлуулан, төлөвлөгөөний дагуу 2023 оны нэгдүгээр улирлын хяналт шалгалтын ажлыг хийж гүйцэтгэн, зөрчил илэрсэн албан хаагчдад хугацаатай үүрэг даалгавар өгч, биелэлтийг хангуулан ажиллаж байна.

Тус хэлтэс нь Рэнчинлхүмбэ сумын Засаг даргын тамгын газар болон ИТХ-ын төвлөрсөн орлогоос улсын бүртгэлийн киоск машины 26.800.000 /хорин зургаан сая найман зуун мянган/ төгрөгийг шийдвэрлүүлж, иргэдэд улсын бүртгэлийн үйлчилгээ авах нөхцөл боломжийг улам ойртуулж, шинийг санаачлан ажилласан албан хаагч боллоо.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргын 2023 оны А/600 дугаар тушаалын хавсралтаар баталсан “Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийг /нөхөн, дахин/ хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны ерөнхий төлөвлөгөө”-ний 4-д заасан шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлд тогтмол хяналт тавих арга хэмжээний биелэлтийг хангах хүрээнд хэлтсийн дарга, хяналтын улсын байцаагч нь 2023 оны 01 дүгээр сарын 02-ний өдрөөс 04 дүгээр сарын 19-ний өдрийг дуустал хугацаанд бүртгэсэн бүртгэлийг шалгаж ажиллалаа. Энэхүү шалгалтаар Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 18 дугаар зүйлд заасан хяналтын үйл ажиллагаа болон шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлд тогтмол хяналт тавих арга хэмжээний биелэлтийг хангах хүрээнд бүртгэлийг цахим хэлбэрээр хянаж, бүртгэл үнэн зөв байх зарчимд нийцүүлж ажилласан.

Өгсөн үүрэг чиглэлийн Иргэний улсын бүртгэлийн тасгийн дарга бөгөөд улсын ахлах бүртгэгч, сумдын улсын бүртгэгч нараас бүртгэлийн дэвтэр, жагсаалтын хамт авч иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд шалгаж, Иргэний улсын бүртгэлийг цахимжуулсан материалыг харах, ашиглах, засварлах программ хангамжаас бүрэн цахимжсан эсэх, Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийг EPRS-2 программаас үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх эрхийн, газар эзэмших, ашиглах эрхийн гэрчилгээний мэдээлэл буюу өмчлөгч, эзэмшигч, ашиглагч мөн эсэх, эрхийн улсын бүртгэл хүчин төгөлдөр эсэхийг Eprs-land.gasr.mn/eprsland/ буюу газрын дугаар олгох системд Э- дугаараар тулгаж үнэн зөв орсон эсэхийг тус тус нотлох баримттай нэг бүрчлэн тулгалаа. Шалгалтын хугацаанд Иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлийн чиглэлээр нийт 709 бүртгэлийг үнэн зөв бүртгэгдэж, баталгаажсан эсэх, шилжилт хөдөлгөөний бүртгэл тус бүрд авагдсан нотлох баримтын бүрдүүлбэр холбогдох хууль, журамд заасан шаардлагыг хангасан, бүрэн эсэхийг, үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх, газар эзэмших эрхийн гэрчилгээний хаяг болон түрээсийн, захиалгын, худалдах худалдан авах гэрээнд тусгагдсан хаяг шилжин ирж буй хаягийн бүртгэлтэй тохирч байгаа эсэх, өмчлөгч, эзэмшигчийн бичгээр зөвшөөрөл өгсөн эсэхийг мөн шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлийн ИУБ-22 маягтад бүртгүүлсэн иргэнээр гарын үсэг зуруулсан эсэх, шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлийн дэвтэрт бүртгэл үнэн зөв бүртгэгдсэн эсэх тухайлбал үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөгч, эзэмшигч, ашиглагч мөн эсэх, эрхийн улсын гэрчилгээ хүчин төгөлдөр эсэх, эх нотлох баримт бичиг бүрэн цахимжсан зэргийг иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд нэг бүрчлэн тулгаж шалгасан бөгөөд хяналт шалгалтаар Иргэний улсын бүртгэлийн шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлд зөрчил дутагдал илрээгүй бөгөөд хэлтсийн дарга, хяналтын улсын байцаагч, иргэний улсын бүртгэлийн тасгийн дарга бөгөөд улсын ахлах бүртгэгч нар нь шилжилт хөдөлгөөний талаар цахим хурал зохион байгуулж хууль, журамд нийцүүлэн бүртгэлийг өдөр бүр үнэн зөв, чанартай хийж гүйцэтгэж байх талаар улсын бүртгэгч нарт анхааруулан зөвлөгөө, мэдээлэл өгч ажилласан.

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ИТХурлын сонгуулийн тухай хуульд заасны дагуу нөхөн сонгууль зохион байгуулах Баянзүрх, Тосонцэнгэл сумын нөхөн сонгууль зарлах тухай сумын ИТХ тогтоолыг хуулийн хугацаанд нь хүлээн авч улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд шивж оруулсан бөгөөд Баянзүрх, Тосонцэнгэл сумын ИТХурлын нөхөн сонгууль зохион байгуулах ажлын хүрээнд 2023 оны 04 дүгээр сарын 18-ны өдрийн А/829 тушаалын дагуу иргэний шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлийг түр зогсоон, бүртгэлд хяналт тавин ажиллаж байна.

Нөхөн сонгууль бүхий сумдын сонгогчдын нэрийн жагсаалтыг иргэний улсын бүртгэлийн газраас ирүүлсэн чиглэлийн дагуу холбогдох хууль, журмын хүрээнд нятлан шалгаж 2023 оны 05 дугаар сарын 22-ны өдөр хэвлэж, тухай сумдын сонгуулийн хороонд хуулийн хугацаанд хүлээлгэн өгсөн.

Иргэний улсын бүртгэлийн газрын даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 4/363 “Гадаад паспортын талаар авах арга хэмжээний тухай” чиглэлийн хүрээнд Гадаад папортын бүртгэлийн ачаалал ихсэж байгаатай холбоотой 3499 иргэний хүсэлтийг шуурхай шийдвэрлэж, тухай бүр хуулийн хүрээнд нягтлан шалгаж баталгаажуулалтыг хийж гүйцэтгэсэн байна. Мөн Иргэний улсын бүртгэлийн газрын даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 6-ны өдрийн 3/3164 “Гадаад паспортын бүртгэл хөтлөх тухай” чиглэлийн хүрээнд тухайн чиглэлд заасан 16 үйл ажиллагааг гадаад паспортын бүртгэл хөтлөхдөө мөрдөн ажиллаж байна.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдрийн 1/602 “Чиглэл хүргүүлэх тухай” албан бичгийн хүрээнд “Хүүхдийн мөнгө олгох журам”, “Өрхийн мэдээллийн нэгдсэн санг удирдах, ашиглах, хадгалах түүний аюулгүй байдлыг хангах” журмын хүрээнд зорилтод бүлэгт олгох хүүхдийн мөнгөн тэтгэмжийг авах хүсэлт гаргасан 216 иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийг шалгаж, гарсан асуудлыг тухай бүр шийдвэрлэн ажилласан.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргын 2023 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 2/1774 “Чиглэл өгөх тухай” албан бичгийн хүрээнд Монгол улсын засгийн газрын 2023 оны шинэчилсэн тогтоолоор Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас олгодог үндэсний энгийн гадаад паспортын үйлчилгээний хөлсөнд орсон өөрчлөлтийг мөрдөн ажиллаж байна.

Иргэний улсын бүртгэлийн газрын даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 3/3791 “Чиглэл хүргүүлэх тухай” албан бичгийн хүрээнд Иргэний улсын бүртгэлийн лавлагааг “Албан хэрэгцээнд” зориулалтаар ашиглахдаа хэвлэхгүй, цахим мэдээллийн санд лавлагааны түүх үүсгэж, бүртгэлийн дэвтэрт тэмдэглэж бүртгэл хөтлөж байна. мөн иргэний үнэмлэхийг иргэнд олгохдоо ИУБ-21 маягыг хэвлэхгүй, цахим мэдээллийн санд иргэний үнэмлэх олгосон тухай түүх үүсгэж, бүртгэлийн дэвтэрт тэмдэглэж хобогдох иргэнээр гарын үсэг зуруулж иргэний үнэмлэх олгож байна.

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг сумынхаа иргэдэд хүргэх ажлыг Хатгал тосгоны улсын бүртгэгч М. Даваахүү, Цэцэрлэг сумын улсын бүртгэгч Д. Дэлгэрмөрөн нар хийж гүйцэтгэж байна. 2023 оны эхний хагас жилд Улсын бүртгэгч Даваахүү нь нийт 153 бүртгэл хийснээс төрөөс хувьчилсан газрын өмчлөх эрхийг анх удаа бүртгэх 20, газраас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгийг анх удаа бүртгэх 11, өмчлөх эрх шилжих гэрээний бүртгэл 4, барьцааны гэрээний бүртгэл 109, бүртгэлд өөрчлөлт оруулах бүртгэл 9-ийг тус тус бүртгэсэн байна. Цэцэрлэг сумын улсын бүртгэгч Д. Дэлгэрмөрөн нь нийт 18 бүртгэл хийснээс төрөөс хувьчилсан газрын өмчлөх эрхийг анх удаа бүртгэх 2, газраас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгийг анх удаа бүртгэх 2, өмчлөх эрх шилжих гэрээний бүртгэл 2, барьцааны гэрээний бүртгэл 10-ыг тус тус бүртгэн мэдүүлэг нотлох баримтыг 7 хоног бүр хэлтсийн эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн архивт ирүүлж байна.

Хэлтсийн 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу Алаг-Эрдэнэ, Баянзүрх, Галт, Их-Уул, Тариалан, Улаан-Уул, Цагаан-Үүр, Чандмань-Өндөр, Шинэ-Идэр сумдын улсын бүртгэгч нарт эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл хөтлөх эрх олгох саналыг Улсын бүртгэлийн ерөний газрын Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн хүргүүлсэн ба Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн газар нь сумдын улсын бүртгэгч нарт эрх олгох сургалтыг улсын хэмжээнд нэгдсэн байдлаар зохион байгуулах, сүлжээний өргөтгөл хийх асуудлыг судалж, шийдвэрлэхээр ажиллаж байгаа талаар хариу ирүүлсэн.

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тасгийн дарга, улсын ахлах бүртгэгч нь бүртгэлийн болон мэдээллийн сангийн үнэн зөв байдлыг хангах, улсын бүртгэгч нарыг аливаа эрсдэл, зөрчил дутагдлаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл хөтөлсөн мэдүүлэг, нотлох баримтуудыг өдөр бүр нэг бүрчлэн мэдээллийн сантай тулган шалгаж байна. 2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар 6004 бүртгэлийг шалгасан байна.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн газраас 2023.01.10-ний өдөр ирүүлсэн 6/277 дугаартай “Хугацаатай үүрэг даалгавар”-ын дагуу хавсралтанд тусгагдсан 7 бүртгэлийн хувийн хэргийг татаж, эх нотлох баримтыг цахим мэдээллийн сантай /Eprs2/ тулгалаа. Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн Y-1707000323 дугаарт бүртгэгдсэн үл хөдлөх эд хөрөнгийн хэмжээг 0 гэж оруулсныг 66.1м.кв, Y1723007328 дугаарт бүртгэгдсэн үл хөдлөх эд хөрөнгийн хэмжээг 6м.кв гэж оруулсныг 66м.кв, Y-1723003996 дугаарт бүртгэгдсэн үл хөдлөх эд хөрөнгийн хэмжээг 6м.кв гэж оруулсныг 60м.кв, Y-1723010643 дугаарт бүртгэгдсэн үл хөдлөх эд хөрөнгийн хэмжээг 5176м.кв гэж оруулсныг 51.76м.кв болгон хяналтын улсын байцаагчийн 2022 оны 1500 дугаар дүгнэлт болон эх нотлох баримтад үндэслэн засвар өөрчлөлтийг хийж, зөрчлийг арилгалаа.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн газраас 2023.03.02-ны өдөр ирүүлсэн 5/1854 дугаартай “Хугацаатай үүрэг даалгавар”-ын дагуу хавсралтанд тусгагдсан үл хөдлөх эд хөрөнгийн 25 бүртгэлийн хувийн хэргийг татаж, эх нотлох баримтыг цахим мэдээллийн сантай /Eprs2/ тулган, хяналтын улсын байцаагчийн 2022 оны 1500 дугаар дүгнэлт болон эх нотлох баримтад үндэслэн “хувийн хэрэг хаах” үйлчилгээ орсон боловч өмчлөгчийн төлөв өөрчлөгдөөгүй “Өмчилсөн” төлөвтэй байсан бүртгэлүүдийн төлвийг “Бүртгэл хүчингүй болсон” төлөвт оруулан засвар өөрчлөлтийг хийж гүйцэтгэлээ.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн газраас 2023.05.01-ний өдөр ирүүлсэн 5/4053 дугаартай “Хугацаатай үүрэг даалгавар”-ын дагуу хавсралтанд тусгагдсан газар эзэмших эрхийн 283 бүртгэлийн хувийн хэргийг татаж, эх нотлох баримтыг цахим мэдээллийн сантай /Eprs2/ тулган, хяналтын улсын байцаагчийн 2022 оны 1500 дугаар дүгнэлт болон эх нотлох баримтад үндэслэн “газар эзэмших” эрхийн бүртгэлийг цахимжуулахдаа эзэмшигчийн төлвийг “Өмчилсөн” гэж цахимжуулсан 276 бүртгэлийн төлвийг “Эзэмшигч ашиглагч болсон” төлөвт оруулан засвар өөрчлөлтийг хийж гүйцэтгэлээ.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн газраас 2023.05.15-ны өдөр ирүүлсэн 5/4618 дугаартай “Хугацаатай үүрэг даалгавар”-ын дагуу хавсралтанд тусгагдсан нэгж талбарын дугаар оруулаагүй 17 бүртгэлийн хувийн хэргийг татаж, эх нотлох баримтыг цахим мэдээллийн сантай /Eprs2/ тулган, хяналтын улсын байцаагчийн 2022 оны 1500 дугаар дүгнэлт болон эх нотлох баримтад үндэслэн 16 бүртгэлд нэгж талбарын дугаарыг нөхөж оруулан засвар өөрчлөлтийг хийж гүйцэтгэлээ.

2023 оны 03 дугаар сарын 11, 12-ны өдрүүдэд “Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар”-аас томилогдсон ажлын хэсэг Ханх суманд ажиллан ОХУ-ын өмчлөлийн үл хөдлөх эд хөрөнгөнд газар дээр нь үзлэг шалгалт хийсэн бөгөөд ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд Улсын бүртгэгч Р. Нэргүй орж ажилласан.

Хөвсгөл аймгийн улсын бүртгэлийн хэлтсийн даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 03-ний өдрийн А/02 дугаар “Тооллогын комисс томилох тухай” тушаалын дагуу хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн архивын баримтад тооллого хийх ажлыг зохион байгуулж архивт цахим санд бүртгэлтэй 2951, татан буугдсан 325 шинэчилсэн бүртгэлд хамрагдаагүй 135 нийт 3411 хуулийн этгээдийн хувийн хэргийн эх нотлох баримтыг цахим сантай тулган алдааг арилгах, цахимжуулах ажил 24%-ийн гүйцэтгэлтэй явж байна.

Тус хэлтэс нь Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас архивын зориулалтын 2 нягтруулсан тавиур шийдвэрлүүлсэн бөгөөд 1 тавиурыг иргэний баримтын архивт, 1 тавиурыг нь эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн архивт хүлээлгэн өгсөн бөгөөд архивын тавиурыг угсарч байрлуулах ажил хийгдэж байна.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын Даргын зөвлөлийн хуралдаанаас үүрэг даалгаврын ажлын хүрээнд тус хэлтсийн “Хүний эрхийг хангах” чиглэлээр авч хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг 2023 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдөр батлуулан төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангахаар ажиллаж байна.

Авлигатай тэмцэх газраас Авлигын эсрэг “Нэгдье” аян эхлүүлсэнтэй холбогдуулан тус хэлтэс нь аянд нэгдэж хэлтсийн цахим хуудас болон, ил тод байдлын мэдээллийн самбарт мэдээллийг түгээн авлигад “ҮГҮЙ” гэж хэлсэн хамт олон болох зорилтыг тавин ажиллаж байна.

2. ХЭЛТСЭЭС АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БУСАД АЖЛУУД

Нэг. Орон нутгийн удирдлага, бусад байгууллагатай хамтран ажилласан байдал:

2023 оны 01 дүгээр сарын 12-ны өдөр Аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газраас зохион байгуулсан “Газрын багц хуулийн төслүүд болон Геодизи, зураг зүйн тухай хуулийн төсөл, Хот байгуулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл”-д санал авах тухай хэлэлцүүлэгт улсын бүртгэгч Ө. Батнасан оролцож саналаа өгч хамтран ажилласан.

Тус хэлтсийн Рэнчинлхүмбэ сумын улсын бүртгэгч П.Оргилсайхан нь сумын Засаг даргын тамгын газар болон ИТХ-ын төвлөрсөн орлогоос улсын бүртгэлийн киоск машины 26.800.000 /хорин зургаан сая найман зуун мянган/ төгрөгийг шийдвэрлүүлж, иргэдэд улсын бүртгэлийн үйлчилгээ авах нөхцөл боломжийг улам ойртуулж, шинийг санаачлан ажилласан албан хаагч боллоо.

Тус хэлтэс нь аймгийн ЗДТГ, Цагдаагийн газар, ГХБХБГазар, ШШГГазар, ИХАШШ, ЗХАШШ, Прокурорын газар, Боловсрол шинжлэх ухааны газар, Нийгмийн даатгалын хэлтэс, ХХҮГазар, тойргийн нотариатууд, Татварын хэлтэс, Эрүүл мэндийн газар, Нэгдсэн эмнэлэг, Сумдын тамгын газрын дарга нар болон бусад байгууллагуудтай тогтмол мэдээлэл солилцож хамтран ажиллаж байна.

2023 оны 03 дугаар сарын 11, 12-ны өдрүүдэд “Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар”-аас томилогдсон ажлын хэсэг Ханх суманд ажиллан ОХУ-ын өмчлөлийн үл хөдлөх эд хөрөнгөнд газар дээр нь үзлэг шалгалт хийсэн бөгөөд ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд Улсын бүртгэгч Р. Нэргүй орж ажилласан. Уг үзлэгтэй холбоотой холбогдох нотлох баримтуудыг гарган өгч хамтран ажилласан.

Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын хөрөнгөөр шийдвэрлүүлсэн 53 600 000 төгрөгийн өртөг бүхий 2 ширхэг киоск машиныг иргэд харилцагчийн тоо хамгийн их байдаг төв ХААН банк буюу захын Төрийн банкны салбарт байршуулсан нь бүртгэлийн үйл ажиллагааг иргэдэд хүндрэл чирэгдэлгүй болж иргэд үйлчлүүлэгчдийн талархлыг хүлээж байна.

2023 оны байгууллагын төлөвлөгөөнд тусгагдсан Албан хаагчдыг эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулах ажлын хүрээнд 11 албан хаагчийг Орхон аймаг дахь МЕДИКАЛ эмнэлгийн үзлэгт, 13 албан хаагчийн өөрсдийн хүсэлтээр Хөвсгөл аймгийн Цээнэ эмнэлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгт тус тус хамрагдсан.

Тус хэлтсийн Цэцэрлэг сумын улсын бүртгэгч Д.Дэлгэрмөрөн нь сумын Засаг даргын тамгын газраас төсвийг шийдвэрлүүлэн “Олон улсын гэр бүлийн өдөр”-ийг тэмдэглэн өнгөрүүлж, тус арга хэмжээнд оролцсон 3 гэр бүлд гэрлэлтийн “Андгай өргөх ёслол”-ыг зохион байгуулж ажилласан.

2023 оны 05 дугаар сарын 06-ны өдөр “Тэр бум мод” үндэсний хөдөлгөөн, “Ногоон суварга босгоё” аяны хүрээнд бүх нийтээр мод тарих өдөрт нэгдэж “Соёмбо” цэцэрлэгт хүрээлэнд 80 ширхэг бургас мод тарьсан.

2023 оны 05 дугаар сарын 08-ны өдөр Монголын хуульчдын холбоо, Аймгийн ЗДТГ-ын санаачлан зохион байгуулсан “БИДНИЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА – ТАНЫ НҮДЭЭР” нээлттэй хаалганы өдөрт оролцож иргэний улсын бүртгэл, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэд, тоон гарын үсэг олгосон.

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын Засаг даргын 2023 оны 05 дугаар сарын 05-ны өдрийн А/106 “Нийтийн эдэлбэр газрын хог хаягдал цэвэрлэх ажил зохион байгуулах тухай” захирамжийн дагуу байгууллагын ойр орчмын 50 метр хүртэлх газар болон хэлтэст хуваарьлагдсан 2 дугаар багийн баруун хэсгийн хогийг цэвэрлэсэн.

Үндэсний энгийн гадаад паспортын бүртгэлийн эрхийг эрх зүйч мэргэжилтэй сумын улсын бүртгэгч нарт үе шаттайгаар олгох зорилгоор Шинэ-Идэр, Тариалан, Цагаан-Үүр, Цэцэрлэг, сумын засаг дарга нарт албан бичиг хүргүүлэн стандартын шаардлага хангасан зургийн аппарат, гэрэлтүүлэг, зэргийг сумын төсвөөс шийдвэрлэж өгөх хүсэлт гарган хөрөнгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэн ажиллаж байгаа бөгөөд тухайн сумын улсын бүртгэгч нарт гадаад паспортын болон зураг засварын программын дадлага олгон ажиллаж байна.

Хөвсгөл аймгийн Гэр бүл хүүхэд залуучууд хөгжлийн газартай хамтран ажиллах санамж бичгийн хүрээнд гэр бүлийн үнэ цэнэ, үүрэг хариуцлага нэмэгдүүлэх гэрлэлтийн гэрчилгээг ёслол төгөдөр гардуулах залуу гэр бүлд сургалт, зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх зорилгоор иргэний улсын бүртгэлийн 8 төрлийн бүртгэл хийж буй өрөөг зурагт хөшиг, акустик хавтангаар ханыг тохижуулж байна.

Тосонцэнгэл сумын Засаг даргын тамгын газарт хүсэлт хүргүүлэн хүнсний ногоо тариалах зориулалт бүхий 1 га талбайг шийдвэрлүүлэн авч, албан хаагчдын хуримтлалын мөнгөнөөс 1.200.000 төгрөгний төмс бусад ногоог худалдан авч хүнсний ногоо тариалах ажлын эхлүүллээ. Ингэснээр, хэлтсийн албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах, өөрсдийн санхүүгийн эх үүсвэртэй болох гөхцөл боломжийг бүрдүүлсэн.

Хоёр. Нэгжийн ил тод байдлыг хангах ажлын хүрээнд

Тус хэлтсээр үйлчлүүлж байгаа иргэдэд иргэний улсын бүртгэл, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг авахад ойлгомжтой байхаар үйлчилгээний зааланд самбар, хаалга, цонх тус бүрийн хаягийг шинэчлэн монгол бичигтэй хосолмол бичвэртэйгээр байрлуулсан. Үйлчилгээний заалны дуу чимээ багасгах, өнгө үзэмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор гэрэлтүүлгийг нэмэгдүүлж, акустик хавтангаар ханыг ашиглан бүтээлч ажил хийсэн. Тус хэлтсээр өдөрт дунджаар 140 гаруй иргэн сард 3000 гаруй иргэн үйлчлүүлдэг учир мэдээ мэдээлэл авч болохуйц, дулаан тав тухтай орчныг бүрдүүлэхийг зорин ажиллаж байна.

Мөн эрх зүйн мэдээ мэдээллийн самбарыг шинээр хийлгэж байршуулсан бөгөөд мэдээ мэдээллийг тухай бүр шинэчлэн ажиллаж, 3н бүртгэлийн бүрдүүлбэрийн брошурыг хэвлүүлж иргэдийг мэдээ мэдээллээр ханган ажиллаж байна.

Иргэдэд улсын бүртгэлийн үйлчилгээг ойртуулах, таниулах, сурталчлах цаг хугацаа хэмнэх зорилгоор бүртгэлийн үйлчилгээний төрөл тус бүрээр тайлбарласан мэдээллийн видео, баннарыг шинэчлэн бэлтгэж “Хөвсгөл аймаг дахь Улсын бүртгэлийн хэлтэс” фэйсбүүк хуудас болон хэлтсийн цахим хаягаар “Түгээмэл асуулт хариулт” буланд 7 хоног бүр байршуулж хэвшсэн.

2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар хэлтсийн 9 хурал, даргын зөвлөлийн 12 хурал тус тус болсон бөгөөд хурлын тэмдэглэлийг хөтлөн албажуулж, өгсөн үүрэг даалгаврын хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Мөн Улсын бүртгэлийн Ерөнхий газрын даргын шуурхай хуралдаанаас өгсөн үүрэг даалгаврыг хэлтсийн албан хаагчдад тухай бүрт танилцуулан, биелэлтийг хуулийн хугацаанд нь УБЕГ-т хүргүүлэн ажилласан.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын цахим хуудас болон фэйсбүүк хуудсанд оруулсан бүх мэдээ, мэдээллийг мөн хэлтсийн хэмжээнд зохион байгуулсан ажлын 49 мэдээ мэдээллийг хэлтсийн цахим хуудас болон фэйсбүүк хуудсанд байршуулан сурталчлан ажилласан байна. Цахим хуудас болон фэйсбүүк хуудсанд оруулсан мэдээллийг хэлтсийн нийт албан хаагчид болон сумдын улсын бүртгэгч нар иргэдэд тогтмол түгээн ажиллаж хэвшсэн.

Гурав. Идэвхи санаачлага, шинэлэг ажлын хүрээнд:

Тус хэлтэс нь Рэнчинлхүмбэ сумын Засаг даргын тамгын газар болон ИТХ-ын төвлөрсөн орлогоос улсын бүртгэлийн киоск машины 26.800.000 /хорин зургаан сая найман зуун мянган/ төгрөгийг шийдвэрлүүлж, иргэдэд улсын бүртгэлийн үйлчилгээ авах нөхцөл боломжийг улам ойртуулж, шинийг санаачлан ажилласан албан хаагч боллоо.

Аймгийн Иргэдийн төлөлөөгчдийн хурлын төсвийн хөрөнгөөр шийдвэрлүүлсэн 53 600 000 төгрөгийн өртөг бүхий 2 ширхэг киоск машиныг иргэд харилцагчийн тоо хамгийн их байдаг төв ХААН банк буюу захын Төрийн банкны салбарт байршуулсан нь бүртгэлийн үйл ажиллагааг иргэдэд хүндрэл чирэгдэлгүй болж иргэд үйлчлүүлэгчдийн талархлыг хүлээж байна.

Тус хэлтсээр үйлчлүүлж байгаа иргэдэд иргэний улсын бүртгэл, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг авахад ойлгомжтой байхаар үйлчилгээний зааланд самбар, хаалга, цонх тус бүрийн хаягийг шинэчлэн монгол бичигтэй хосолмол бичвэртэйгээр байрлуулсан. Үйлчилгээний заалны дуу чимээ багасгах, өнгө үзэмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор гэрэлтүүлгийг нэмэгдүүлж, акустик хавтангаар ханыг ашиглан бүтээлч ажил хийсэн ба иргэний баримтын архивт 1 ширхэг тавиур гагнуулж хийлгэсэн. Дээрх ажлын зардлыг багаж техник хэрэгсэл худалдан авах зардлаас нийт 2 310 000 төгрөгөөр худалдан авалт хийсэн бөгөөд албан хаагчид дотоод нөөц бололцоогоо ашиглан өөрсдөө хийж гүйцэтгэсэн.

Тус хэлтэс нь Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас дотоод сүлжээний 4G төхөөрөмжийг шийдвэрлүүлэн авч, иргэдэд тоон гарын үсэг олгох ажилд ашиглаж байна.

Хэлтсийн байгууллагын архивын баримтыг цэгцлэх ажлыг зохион байгуулж, хадгаламжийн нэгжийн бүртгэлийг шинэчлэн бүртгэл хадгаламжийн нэгжүүдийг оноор, оны дотор хадгаламжийн нэгжүүдийг баримтын ач холбогдлоор нь дараалуулан байрлуулж, хадгаламжийн хугацаа дууссан баримт бичгийг устган ажилласан болно.

Дөрөв. Тоон гарын үсэг олгох ажлын хүрээнд

Цахим гарын үсгийн тухай хууль, Улсын бүртгэлийн байгууллагаас монгол улсын 16 насанд хүрсэн иргэнд тоон гарын үсгийн гэрчилгээ олгох, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох журмын хүрээнд Аймгийн зооноын өвчин судлалын төвийн 23 албан хаагч, Мөрөн нисэх буудалын 32 албан хаагч, Нэгдсэн эмнэлэгийн 140 эмч, албан хаагч, Дулааны цахилгаан станцын 82 албан хаагч, Хаан банкны 173 албан хаагч, төрийн банкны 23 албан хаагч ХХААГазрын 13 албан хаагчид цахим гарын үсгийн тухай хууль, холбогдох журмын талаар мэдээлэл өгч тоон гарын үсэг олгох ажлыг зохион байгуулан ажилласан ба нийт 486 иргэнд тоон гарын үсэг олгож ажилласан байна.

Мөн Хөвсгөл аймгийн 23 сум 1 тосгоны улсын бүртгэгч нар тухайн сумынхаа ЗДТГазартай хамтран нийт төрийн албан хаагчид болон иргэдэд цахим гарын үсгийн тухай хуулийн мэдээлэл өгөх тоон үсэг олгох ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулан ажиллаж байна.

2023 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн байдлаар Хөвсгөл аймгийн хэмжээнд **8382** иргэнд тоон гарын үсэг олгосон байна.

Хөвсгөл аймгийн 23 сум 1 тосгоны хэмжээнд 16 нас ба түүнээс дээш насны 91471 иргэн байгаагаас тус хэлтэс нь 2022.12.31-ний өдрийн байдлаар 24772 иргэнд, 2023 оны эхний хагас жилд 8382 нийт 33154 иргэнд тоон гарын үсэг олгож тоон гарын үсэг олгох ажил **36.2** хувьтай байна. Цаашид тоон гарын үсэг олгох үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх ажлын төлөвлөгөө боловсруулж аймгийн хэмжээнд насанд хүрсэн нийт иргэдийн 50 хувиас дээш иргэдэд тоон гарын үсэг олгохоор төлөвлөн ажиллаж байна.

Тав. Нээлттэй хаалганы өдөр

Хилийн боомт бүхий Ханх сумын ЗДТГазар, ИТХурлын хүсэлтийн дагуу Ханх суманд 2023 оны 02 дугаар сарын 01-02-ны өдөр “Нээлттэй хаалганы өдөрлөг” зохион байгуулан ажиллалаа. Тус өдөрлөгөөр Үндэсний энгийн гадаад паспортын хүчинтэй хугацаа дууссан, шинээр захиалж байгаа 210 иргэний гадаад паспортын захиалга хүлээн авч холбогдох хууль журмын дагуу Иргэний улсын бүртгэлийн газарт хүргүүлж иргэдэд улсын бүртгэлийн үйлчилгээг түргэн шуурхай хүргэж, иргэдийн цаг хугацаа, санхүү хэмнэж ажилласан байна.

Хөвсгөл аймгийн хамгийн их хүн амтай, улсын тэргүүний Тариалан сумын засаг даргын тамгын газартай хамтран 2023 оны 03 дугаар сарын 30-ны өдөр “Нээлттэй хаалганы өдөрлөг” зохион байгуулан ажиллаж иргэний улсын бүртгэл, эд хөрөнгий эрхийн улсын бүртгэл, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үлчилгээг үзүүлэн ажиллаж 204 иргэнд иргэний улсын бүртгэлийн үйлчилгээ, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр 153 иргэнд зөвлөгөө мэдээлэл өгч, 62 иргэнд үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх эрхийн гэрчилгээг олгосон байна.

2023 оны 05 дугаар сарын 08-ны өдөр Монголын хуульчдын холбоо, Аймгийн ЗДТГ-ын санаачлан зохион байгуулсан “БИДНИЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА – ТАНЫ НҮДЭЭР” нээлттэй хаалганы өдөрт оролцож иргэний улсын бүртгэл, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр зөвлөгөө мэдээллийг иргэдэд өгч, тоон гарын үсэг олгох ажлыг зохион байгуулсан.

Тус хэлтсийн Цэцэрлэг сумын улсын бүртгэгч Д.Дэлгэрмөрөн нь сумын Засаг даргын тамгын газраас төсвийг шийдвэрлүүлэн “Олон улсын гэр бүлийн өдөр”-ийг тэмдэглэн өнгөрүүлж, тус арга хэмжээнд оролцсон 3 гэр бүлд гэрлэлтийн “Андгай өргөх ёслол”-ыг зохион байгуулж ажилласан.

Төсөв санхүүгийн хэмнэлттэй байгаатай холбогдуулан “Нээлттэй хаалганы” өдөр зохион байгуулах боломж хязгаарлагдмал байгаа ч сумын Засаг даргын тамгын газартай хамтран ажиллаж холбогдох зардлыг шийдвэрлүүлэн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг иргэдэд хүргэх зорилт тавин ажиллаж байна.

Зургаа. Албан хаагчдын ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах чиглэлээр:

Хэлтсийн албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах 5 арга хэмжээ бүхий төлөвлөгөөг боловсруулан хэлтсийн даргаар 2023 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдөр батлуулж хэрэгжилтийг ханган ажиллалаа.

Тус хэлтэс нь 2023 оны 01 дүгээр сарын 12, 13-ны өдөр Орхон аймгийн Эрдэнэт хотын “Медикалл” эмнэлэгт албан хаагчдыг үзлэг оношилгоонд хамруулах ажлыг зохион байгуулсан бөгөөд 1 дүгээр ээлжинд 11 албан хаагч хамрагдсан. Мөн аймгийн Цээнэ хувийн эмнэлэгт 13 албан хаагч үзлэг оношилгоонд хамрагдсан.

Албан хаагчдын хуримтлалын санд суутгуулсан мөнгөнөөс албан хаагчдын өөрсдийн саналаар ижил өнгийн гадуур хувцас захиалан хийлгэж эхний ээлжинд аймгийн төвийн албан хаагчдыг жигдрүүлээд байна. Сумын бүртгэгч нарын хувцсыг 2023 оны 3 дугаар улиралд багтаан хийлгүүлэхээр төлөвлөн ажиллаж байна.

Тус хэлтсийн Баянзүрх, Жаргалант сумдын ЗДТГ-аас тус хэлтсийн улсын бүртгэгч нарыг УБ хотод эрүүл мэндийн багц үзлэгт хамруулж, хамтран ажиллах талаар ирүүлсэн албан бичгийн дагуу хэлтсийн зүгээс дээрх 2 сумын улсын бүртгэгч нарт 3 хоногийн чөлөөг олгон, үзлэг оношилгоонд хамруулсан.

Алаг-Эрдэнэ, Галт, Их-Уул, Тариалан, Улаан-Уул, Чандмань-Өндөр сумдын улсын бүртгэгч нарын гаргасан Глобал их сургуульд Эрх зүйч мэргэжлээр суралцан төгсөлтийн шалгалт өгөх хугацааны чөлөөний хүсэлтийг УБЕГ-т хүргүүлэн УБЕГ-н даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 13-ны өдрийн тушаал гарж, чөлөөг олгосон хугацаанд бүртгэлийн үйл ажиллагааг тасралтгүй хэвийн үргэлжлүүлсэн. Мөн хэлтсийн даргын чөлөөний хуудсаар ар гэрийн гачигдал гарсан болон зайлшгүй хүндэтгэн үзэх эрүүл мэндийн шаалтгаантай 14 албан хаагчдад чөлөө олгож ажилласан.

Архангай аймгийн Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэгч Б.Батзоригийн эмчилгээний зардалд хандив өргөж, сайн үйлсийн аянд хамт олноороо нэгдсэн.

Монголын Цэргийн баярын өдрийг ойн хүрээнд ажил албан үүргээрээ бусад албан хаагчдаа манлайлсан 1 албан хаагчийг Төрийн дээд “Алтан гадас” одонгоор, 1 албан хаагчийг Төрийн дээд “Хөдөлмөрийн Хүндэт”, 1 албан хаагчийг “Улсын бүртгэлийн Тэргүүний ажилтан”-аар, 2 албан хаагчийг Хууль зүй дотоод хэргийн яамны “Хүндэт Жуух” бичгээр, нийт 5 албан хаагчийг шагналт тодорхойлон, шагналыг 2023 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдөр гардуулан ажиллалаа.

Нийгмийн баталгаа хангах төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу хэлтсийн 3 албан хаагчийг Бүрэнтогтох суманд, 4 албан хаагчийг Мөрөн суманд газар олгуулах ажлыг зохион байгуулж сумын Засаг дарга нарт албан бичгийг холбогдох материалын хамт хүргүүлэн газрыг олгуулахаар шийдвэрлүүлсэн.

3. ИРГЭНИЙ УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Хөвсгөл аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн Иргэний улсын бүртгэлийн тасаг нь 2023 оны эхний хагас жилд Монгол улсын Үндсэн хууль, Улсын Бүртгэлийн ерөнхий хууль, Гэр бүлийн тухай хууль, Иргэний улсын бүртгэлийн тухай хууль, Иргэний улсын бүртгэл хөтлөх журам, Монгол улсын нутаг дэвсгэрт иргэн шилжин суурьших хөдөлгөөнийг бүртгэх мэдээлэх журам болон холбогдон гарсан бусад дүрэм журмыг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэн Иргэний улсын бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хүний эрх, эрх чөлөө хууль ёсны ашиг сонирхолыг хүндэтгэх, иргэний хувийн нууцыг чандлан хамгаалах зарчмыг баримтлан ажиллалаа. Бүртгэлийн байгууллагын эрхэм зорилгын хүрээнд аймгийн нийт сумдад анхан шатны бүртгэлийн үйлчилгээг үзүүлэн ажиллаж байна.

Нэг. Иргэний улсын бүртгэлийн чиглэлээр:

2023 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдрийн байдлаар Төрсний бүртгэл 977 үүнээс эрэгтэй 500, эмэгтэй 477, Гэрлэсний бүртгэл 267 үүнээс анхны гэрлэлт 210, дахин гэрлэлт 56, Гэрлэлт сэргээсний бүртгэл 1, Гэрлэлт дуусгавар болсны бүртгэл 84, үүнээс захиргааны журмаар 21, шүүхийн журмаар 63, Үрчилсний бүртгэл 30, Эцэг /эх/ тогтоосны бүртгэл 39, Ургийн овог, эцэг/эх/-ийн нэр, өөрийн нэр өөрчилсний бүртгэл 64, Нас барсны бүртгэл 360 бүртгэл хийгдэж цахим мэдээллийн санд баталгаажсан байна.

1991-1996 онд төрсөн иргэдийн төрсний бүртгэлд эцэг, эхийн регистрийн дугаарыг алдаатай буруу дутуу бүртгэснээс зөрчилтэй байгаа 21 иргэний бүртгэлийг /ИУБ маягт/ архиваас татан авч цахимжуулан хяналтын улсын байцаагчийн дүгнэлтээр бүртгэлийн зөрчлийг арилгуулахаар улсын ахлах бүртгэгчид бүртгэл хөтлөн өгсөн. Мөн 1988, 1989, 2008 онд төрсөн иргэдийн иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд алдаатай төлөвтэй байгаа 13 иргэний бүртгэлийн зөрчлийг арилгасан.

Гэрлэлтийн бүртгэл нь мэдээллийн санд бүртгэлгүй 22 иргэний бүртгэлийг цахимжуулан жагсаалтаар УБЕГ-т хүргүүлэн иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд оруулан зөрчлийг арилгасан. Мөн Иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийн сангийн нэрийн санд гэрлэлтийн төлөв өөрчлөх 39 иргэний хүсэлтийг хүлээн авч иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд шалган ХУБайцаагчийн нэгдсэн дүгнэлтээр төлөв өөрчилсөн байна.

2004, 2005, 2006, 2007 онд төрсөн хүүхдийн /бүртгэлд өөрчлөлт орсон/ 66 иргэний ургийн овгийг иргэний улсын бүртгэлийн нэрийн санд тусгахаар УБЕГ-ын ИБГ-т жагсаалтаар хүргүүлэн зөрчлийг арилгасан. Мөн 2004, 2005, 2006, 2007 онд төрсөн хүүхдийн ургийн овог нь үсгийн алдаатай, буруу дутуу бүртгэсэн зөрчлийн алдаатай 20 иргэний бүртгэлийг /ИУБ/ маягтыг архиваас татан авч цахимжуулан хяналтын улсын байцаагчийн дүгнэлтээр бүртгэлд нэмэлт өөрчлөлтөөр мэдээллийн санд тусган ажилласан байна.

Хяналтын Улсын байцаагчийн дүгнэлт болон Сум дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шийдвэрээр регистрийн дугаарыг маягт Х-25-аар өөрчлөн 12 иргэний бүртгэлийг мэдээллийн санд оруулан ажилласан.

Хоёр. Иргэний шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлийн чиглэлээр:

2023 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдрийн байдлаар Бусад аймаг хотоос бүр мөсөн шилжин ирсэн 332 бүртгэл бүртгэж, үүнээс насанд хүрсэн 201, хүүхэд /16-аас доош насны/ 131, Сум хооронд шилжин ирсэн 586 бүртгэл үүнээс насанд хүрсэн 340, хүүхэд /16-аас доош насны / 246, Баг хооронд шилжин ирсэн 954 бүртгэл үүнээс насанд хүрсэн 470, хүүхэд /16-аас доош насны/ 484 иргэний бүртгэл хийгдэж нийт 1872 бүртгэл цахим мэдээллийн санд баталгаажсан байна.

Баянзүрх, Тоснцэнгэл сумын ИТХурлын нөхөн сонгууль зохион байгуулах ажлын хүрээнд УБЕГ-ын даргын 2023 оны 4-р сарын 18 ны өдрийн А/829 тулаалын дагуу иргэний шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлийг түр зогсоон, бүртгэлд хяналт тавин ажиллаж байна.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргын 2023-ны А/600 дугаар тушаалын хавсралтаар баталсан “Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийг /нөхөн, дахин/ хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны ерөнхий төлөвлөгөө”-ий 4-д заасан “Шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлд тогтмол хяналт тавих” арга хэмжээний биелэлтийг хангах хүрээнд хэлтсийн дарга, хяналтын улсын байцаагч нарт хяналт шалгалт хийх чиглэл ирсний дагуу 2023 оны 01 дүгээр сарын 02-ны өдрөөс 04 дүгээр сарын 19-нийг дуустал хугацаанд аймгийн хэмжээнд бүртгэгдсэн шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлд хяналт шалгалт зохион байгуулахад ямар нэгэн зөрчил илрээгүй болно. Мөн Иргэний баримтын архивын тооллого хийх явцад илэрсэн бусад аймаг нийслэлийн хаягтай 3057 иргэний хувийн хэргийг харьяа аймаг нийлэлийн улсын бүртгэлийн хэлтэлт албан бичгээр хүргүүлсэн.

Гурав.Биеийн давхцахгүй өгөгдөлийн бүртгэл буюу Иргэний үнэмлэх олголт:

Биеийн давхцахгүй өгөгдлийн бүртгэл буюу цахим үнэмлэх олголтын 3486 бүртгэл үүнээс шинэ 998, дахин олгосон 1032, хорин таван насны сунгалт хийлгэсэн 565, дөчин таван насны сунгалт 891 бүртгэл хийгдэж 2454 иргэний цахим үнэмлэхний зураг засч сүлжээнд оруулан хэвлүүлсэн байна.

Нэрийн толинд нэр баталгаажаагүй, ургийн овог, эцэг, эхийн нэр өөрийн нэр зөрүүтэй 3 иргэний мэдээллийг Иргэний улсын бүртгэлийн газарт хүргүүлэн зөрчил арилгаж иргэний цахим үнэмлэх хэвлүүлэн ажилласан байна.

Шинээр иргэний үнэмлэх авах насанд хүрсэн мөн 25 ба 45 насны сунгалт хийлгэх насад хүрсэн боловч хүндэтгэн үзэх шалтгааны улмаас өөрийн биеэр ирж биеийн давхцахгүй өгөгдлийн бүртгэлд хамрагдах боломжгүй иргэдийг тухайн байгаа газарт нь очиж ИШБүртгэлд хамруулан бичиг баримтжуулах ажлыг тогтмол зохион байгуулж байна.

УБЕГазар, ИУБГазраас иргэний үнэмлэхийн бүртгэл, биеийн давхцахгүй өгөгдөл /ИУБ31/ бүртгэлтэй холбоотой зөвлөмж чиглэлийг цаг тухай бүрт сумдын улсын бүртгэгч нарт мэдээлэл хүргүүлэн ажиллаж байна.

Хурууны хээ давхардсан, зөрсөн 5 иргэий бүртгэлийг хяналтын улсын байцаагчийн дүгнэлтээр зөрчлийг арилгуулахаар ИУБГазарт хүргүүлсэн байна.

Энэ онд бүртгэл хөтөлсөн 2454 ИУБ -31 маягтын А талыг УБЕГ-ын улсын бүртгэлийн нэгдсэн архивт хүргүүлсэн бөгөөд Б талыг иргэний баримтын архивт хүлээлгэн өгч баяжилт хийгдсэн байна.

Дөрөв. Гадаадад зорчих эрхийн бүртгэлийн хүрээнд:

Үндэсний энгийн гадаад паспорт захиалах ажлын хүрээнд нийт шинээр 3499 иргэний гадаад паспортын захиалга авч УБЕГазарт хүргүүлсэн бөгөөд хил орчмын нутаг дэвсгэрт хялбарчилсан журмаар зорчих үнэмлэх олгох буюу ОХУ-ын хавсралтын бүртгэл 1031 бүртгэгдэж нийт 4512 үйлчилгээ үзүүлсэн.

Үндэсний энгийн гадаад паспортын бүртгэлийн эрхийг эрх зүйч мргэжилтэй улсын бүртгэгч нарт үе шаттайгаар олгох зорилгоор Шинэ-Идэр, Тариалан, Цагаан-Үүр, Цэцэрлэг сумын Засаг дарга нарт албан бичиг хүргүүлэн стандартын шаардлага хангасан зургийн аппарат, гэрэлтүүлэг, зэргийг сумын төсвөөс шийдвэрлэж өгөх хүсэлт гарган хөрөнгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэн ажиллаж байгаа бөгөөд тухайн сумын улсын бүртгэгч нарт гадаад паспортын болон зураг засварын программын дадлага олгон ажиллаж байна.

Хилийн бүс нутаг болох Ханх сумын ЗДТГазар, ИТХуралтай хамтран 2023 оны 2 дугаар сарын 01-02-ны өдөр Ханх суманд үндэсний энгийн гадаад паспортын бүртгэл хөтлөж 210 иргэнд иргэний улсын бүртгэлийн үйлчилгээг газар дээр нь түргэн шуурхай хүргэсэн байна. Мөн Тариалан сумын засаг даргын хүсэлтийн дагуу 2023 оны 03 дугаар сарын 30-ны өдөр Тариалан сумын “Нээлттэй хаалганы өдөрлөг”-т оролцож 148 иргэний үндэсний энгийн гадаад паспортын бүртгэл хөтлөн, хуулийн хугацаанд гадаад паспортын олголт хийж ажилласан байна.

Тав. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ИТХурлын нөхөн сонгуулийн бэлтгэл ажлын хүрээнд:

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ИТХурлын сонгуулийн тухай хуульд заасны дагуу нөхөн сонгууль зохион байгуулах Баянзүрх, Тосонцэнгэл сумын нөхөн сонгууль зарлах тухай сумын ИТХ тогтоолыг хуулийн хугацаанд нь хүлээн авч улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд шивж оруулсан.

Баянзүрх, Тосонцэнгэл сумын ИТХурлын нөхөн сонгууль зохион байгуулах ажлын хүрээнд 2023 оны 04 дүгээр сарын 18-ны өдрийн А/829 тушаалын дагуу иргэний шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлийг түр зогсоон, бүртгэлд хяналт тавин ажиллаж байна.

Нөхөн сонгууль бүхий сумдын сонгогчдын нэрийн жагсаалтыг иргэний улсын бүртгэлийн газраас ирүүлсэн чиглэлийн дагуу холбогдох хууль, журмын хүрээнд нятлан шалгаж 2023 оны 5-р сарын 22 ны өдөр хэвлэж, тухай сумдын сонгуулийн хороонд хуулийн хугацаанд хүлээлгэн өгч ажиллалаа.

Нөхөн сонгууль зохион байгуулах ажлын хүрээнд сонгуулийн өдөр итгэмжлэгдсэн ажилтны ажиллах ирц бүртгэлийн программ бүхий тоног төхөөрөмжийн иж бүрдлийг 2023 оны 06 дугаар сарын 05-07-ны хооронд УБЕГгазраас хүлээн авахаар бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна.

Зургаа. Иргэний баримтын архивын ажлын хүрээнд:

Тайлант хугацаанд тус хэлтсийн иргэний баримтын архивын лавлагаа, Улсын бүртгэлийн мэдээллийн нэгдсэн сангийн "Нээлттэй" мэдээллийг иргэдэд 5604, хууль хяналтын байгууллага болон бусад байгууллагад 908, албан хэрэгцээнд 1212 лавлагаа нийт 7724 лавлагаа олгож ажилласан байна.

Иргэний баримтын архивт иргэний улсын бүртгэлийн 5404 ИУБ маягтуудын баяжилт хийж хураасан бөгөөд үүнд Төрсний бүртгэл /ИУБ-11/ 977, Үрчилсний бүртгэл /ИУБ-12/ 30, Ургийн овог, эцэг /эх/-ийн нэр, нэр өөрчилсний бүртгэл /ИУБ-13/ 64, Эцэг тогтоосны бүртгэл /ИУБ-14/ 39, Гэрлэсний бүртгэл /ИУБ-15/ 267, Гэрлэлт дуусгавар болсны бүртгэл /ИУБ-16/ 84, Нас барсны бүртгэл /ИУБ-18/ 360, Биеийн давхцахгүй өгөгдөлийн бүртгэл /ИУБ-31/ 2454, шилжин ирсний бүртгэл /ИУБ-22/ 1011, бусад аймаг хотод бүртгэл хийлгэсэн, шилжин ирсэн 118 иргэдийн хувийн хэргийг иргэний баримтын архивт баяжилт хийсэн байна.

Иргэний улсын бүртгэл хөтлөх журмын 22.5 д заасны дагуу Иргэний улсын бүртгэлд бүртгүүлэхээр хууль тогтоомжид заасны дагуу бүрдүүлсэн баримт бичгийг 24 сумын улсын бүртгэгчээс татан авч хадгаламжийн нэгж 2022 оны бүртгэлийн 332 дэвтэр болон бүрдүүлбэрийг хадгалалтын стандартын шаардлагын дагуу хүлээн авч архивт баяжилт хийсэн байна.

Хяналтын улсын байцаагч болон тасгийн дарга, улсын бүртгэгч нар архиваас түр ашиглахаар 188 иргэний хувийн хэргийг захиалсан бөгөөд захиалгын хуудсын дагуу хүлээлгэн өгч буцаан авсан байна.

Иргэний бүртгэлийн мэдээллийн санд тухайн иргэний болон эцэг, эхийн мэдээлэл зөрсөн болон зөрчилтэй 188 иргэний ХААТР, ИУБ маягт, холбогдох бүртгэлийн дэвтрийн хуулбарыг мөн тухайн бүртгэлтэй холбоотой дэвтэр шүүж зөрчил арилгуулахаар улсын бүртгэгч Б.Дуламсүрэнд хүлээлгэн өгч зөрчлийг арилган ажилласан.

Хэлтсийн ББНШК-н 2023 оны 03 дугаар сарын 22-ны өдрийн хурлын шийдвэрээр УБЕГ-ын дарга, АЕГ-ын даргын хамтарсан 2020 оны 11 сарын 02 өдрийн А/14371, А-110 тушаалын дагуу иргэний бүртгэлийн архивт хадгалагдаж байсан хадгалах хугацаа нь дууссан ИУБ21- 9025ш, 2016-2017 оны ИУБ-22 252ширхэгийг тус тус устгасан. Мөн хадгалах хугацаа дууссан 14 нэр төрлийн баримтыг устгасан болно.

Архивын төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу байгууллагын болон иргэний баримтын архив, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн архив, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн архивын хадгалах хугацаа нь дууссан баримтын жагсаалтыг гаргаж ББНШК-ын хурлаар хэлэлцэж 14 нэр төрлийн баримт, ИУБ-21, ИУБ-22 маягтыг устгаж холбогдох акт, тайланг хугацаанд нь УБНА-ын газарт хүргүүлж ажиллалаа.

Иргэний баримтын архивын хувийн хэргийн сан болон ИГББ-ийн дэвтрүүдийг сэлбэн засаж, хувийн хэргийн санд хадгалагдах иргэдийн хувийн хэргийг тус бүр дугтуйлж, зориулалтын хайрцагт бичилт хийж тавиурт галигийн дагуу байршуулж байна.

Долоо. Цахим гарын үсэг олгох ажлын хүрээнд:

Цахим гарын үсгийн тухай хууль, Улсын бүртгэлийн байгууллагаас Монгол улсын 16 насанд хүрсэн иргэнд тоон гарын үсгийн гэрчилгээ олгох, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох журмын хүрээнд Аймгийн Зоонозын өвчин судлалын төвийн 23 албан хаагч, Мөрөн нисэх буудалын 32 албан хаагч, Нэгдсэн эмнэлгийн 140 эмч, албан хаагч, Дулааны цахилгаан станцын 82 албан хаагч, Хаан банкны 173 албан хаагч, төрийн банкны 23 албан хаагч ХХААГазрын 13 албан хаагчид цахим гарын үсгийн тухай хууль, холбогдох журмын талаар мэдээлэл өгч тоон гарын үсэг олгох ажлыг зохион байгуулан ажилласан ба нийт **486** иргэнд тоон гарын үсэг олгож ажилласан байна.

Мөн Хөвсгөл аймгийн 23 сум 1 тосгоны улсын бүртгэгч нар тухайн сумынхаа ЗДТГазартай хамтран нийт төрийн албан хаагчид болон иргэдэд цахим гарын үсгийн тухай хуулийн мэдээлэл өгөх тоон үсэг олгох ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулан ажиллаж байна.

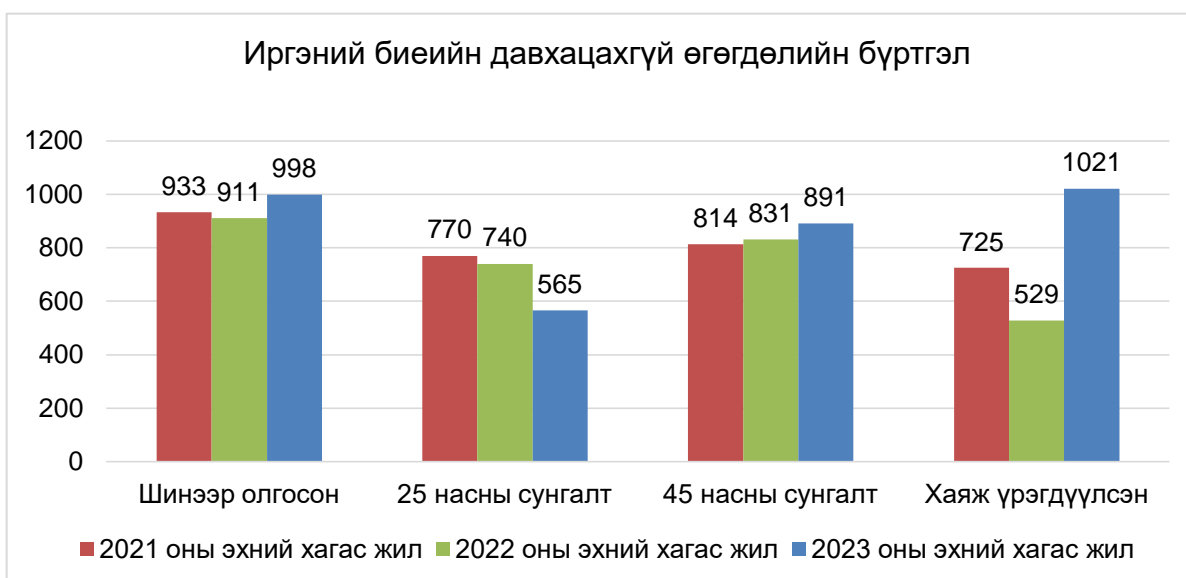
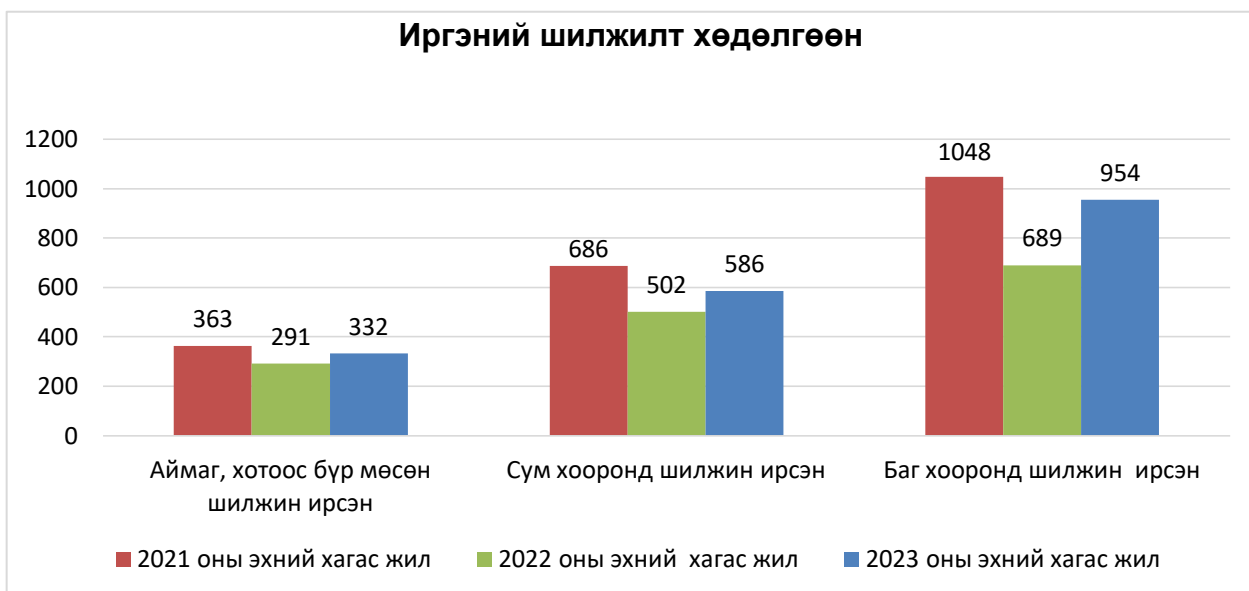
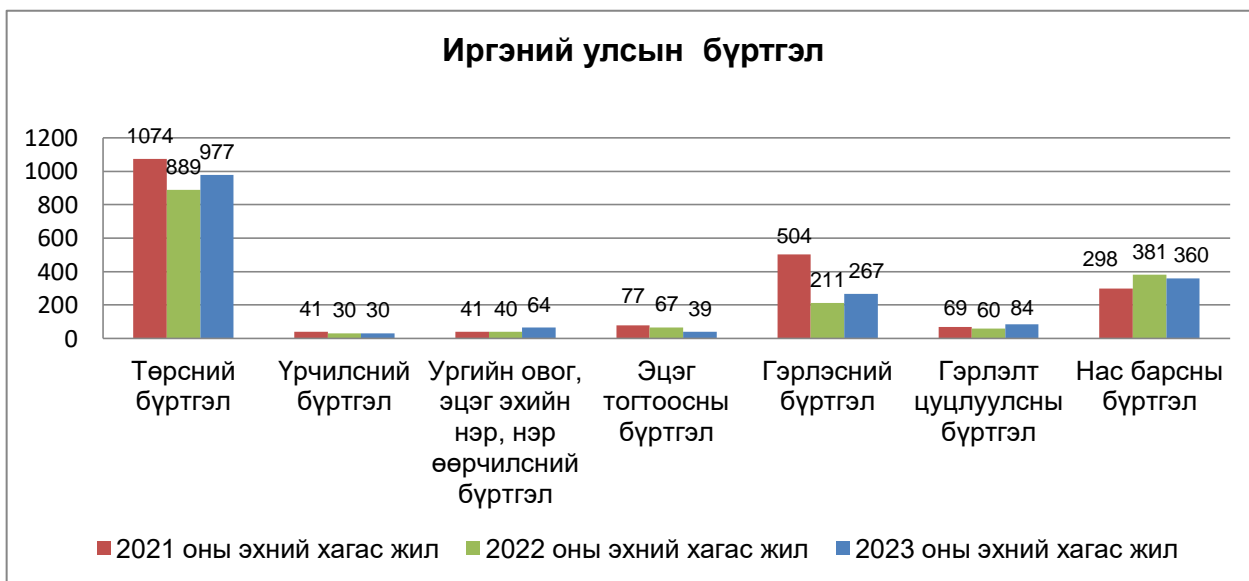
2023 оны 06 дугаар сарын 05-ны байдлаар Хөвсгөл аймгийн хэмжээнд **8382** иргэнд тоон гарын үсэг олгосон байна.

Хөвсгөл аймгийн 23 сум 1 тосгоны хэмжээнд 16 нас ба түүнээс дээш насны 91471 иргэн байгаагаас тус хэлтэс нь 2022.12.31-ний өдрийн байдлаар 24772 иргэнд, 2023 оны эхний хагас жилд 8382 нийт 33154 иргэнд тоон гарын үсэг олгож тоон гарын үсэг олгох ажил **36.2** хувьтай байна. Цаашид тоон гарын үсэг олгох үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх ажлын төлөвлөгөө боловсруулж аймгийн хэмжээнд насанд хүрсэн нийт иргэдийн 50 хувиас дээш иргэдэд тоон гарын үсэг олгохоор төлөвлөн ажиллаж байна.

Найм. Тэмдэгтийн хураамж, үйлчилгээний хураамж

Тайлант хугацаанд иргэний улсын бүртгэлийн үйлчилгээний орлого болох 37.865.097 /гучин долоон сая найман зуун жаран таван мянга ерэн долоо/-н төгрөгийг төвлөрүүлэн ажилласан байна.

Ес. Иргэний улсын бүртгэлийн сүүлийн 3 жилийн судалгааг графикаар харуулав

4. ЭД ХӨРӨНГИЙН ЭРХИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Тус хэлтсийн эд хөрөнгийн эрхийн бүртгэлийн тасаг нь тайлант хугацаанд Улсын бүртгэлийн ерөнхий хууль, Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тухай хууль, Үл хөдлөх эд хөрөнгийн барьцааны тухай хууль, Улсын тэмдэгтийн тухай хууль, Газрын тухай хууль, Монгол улсын иргэнд газар өмчлүүлэх тухай хууль, Татварын ерөнхий хууль, Иргэний хууль, Нотариатын тухай хууль болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан бусад хууль тогтоомж, Улсын бүртгэлийн үйлчилгээний хөлсний хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай Монгол улсын засгийн газрын 2020.12.23-ны өдрийн 230 дугаар тогтоол, УБЕГ-аас ирүүлсэн чиглэл, журмын хүрээнд эд хөрөнгийн эрхийн бүртгэлийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн шуурхай чирэгдэлгүй хүргэх үл хөдлөх хөрөнгийг эдийн засгийн эргэлтэнд оруулж иргэнийг эдийн засгийн эрх чөлөөгөө эдлэх бүрэн боломжоор хангах зорилт тавин ажиллаж нийт **6004** мэдүүлэг хүлээн авч, холбогдох бүртгэлийг хөтлөн ажиллалаа.

Шинээр батлагдан гарсан хууль, тогтоомж болон цаг үеийн үйл ажиллагаатай холбогдуулан Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн газраас ирүүлсэн чиглэл, дүрэм журмуудыг уншиж судлан хэрэгжилтийг ханган холбогдох ажлуудыг тухай бүр зохион байгуулж ажилласан байна. Иргэдээс “Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тухай хууль”-ийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1.7-д заасан шалтгаанаар хувийн хэрэг хаалгахаар ирүүлсэн хүсэлт холбогдох баримт бичиг, мэдүүлгийг үндэслэн үл хөдлөх эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн 36, газар өмчлөх эрхийн улсын бүртгэлийн 6 хувийн хэрэг бүртгэлийг улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргын тушаалаар тус тус хаасан байна.

Мөн иргэн хуулийн этгээдээс үрэгдүүлсэн гэрчилгээг дахин авах тухай өргөдөл хүсэлт, нотлох баримтыг үндэслэн хяналтын улсын байцаагчийн дүгнэлтээр хүчингүйд тооцуулж үл хөдлөх эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн **16**, газар өмчлөх эрхийн **10** гэрчилгээг дахин олгож ажиллалаа.

Нэг. Үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх эрхийг анх удаа бүртгэх

Газар өмчлөх эрх болон газраас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн анхны бүртгэлийн үйлчилгээг иргэдэд хуулийн хугацаанд түргэн шуурхай үзүүлж газар өмчлөх эрхийн бүртгэл нийт **193**, газраас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгийн анхны бүртгэл **372**-г бүртгэж нийт **565** хувийн хэрэг шинээр үүсгэн архивт байрлуулсан байна.

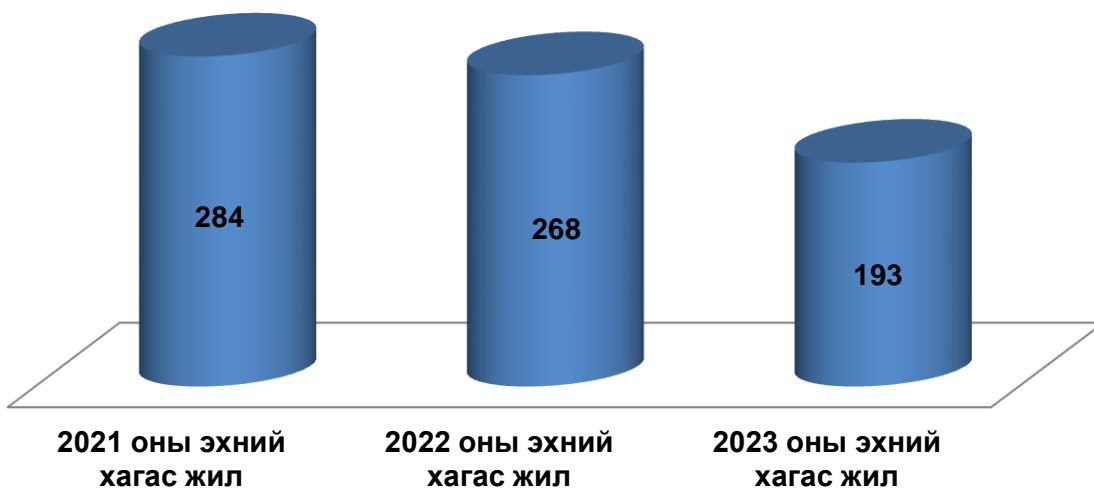
Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн хүлээн авсан мэдүүлгийн тоон үзүүлэлтийг сүүлийн 3 жилээр харьцуулбал:

Газраас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгийг анх удаа бүртгэх бүртгэлийн тоон үзүүлэлтийг сүүлийн 3 жилээр харьцуулбал:

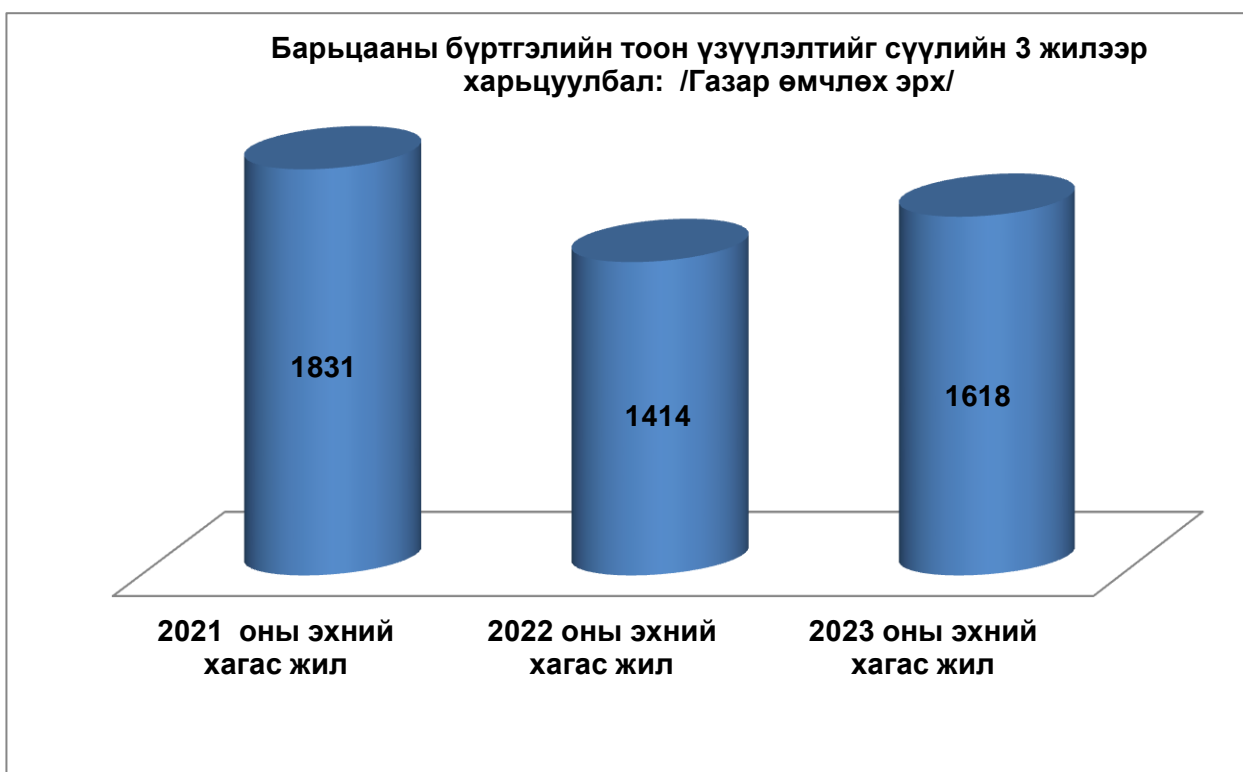

Газар өмчлөх эрхийг анх удаа бүртгэх бүртгэлийн тоон үзүүлэлтийг сүүлийн 3 жилээр харьцуулбал:

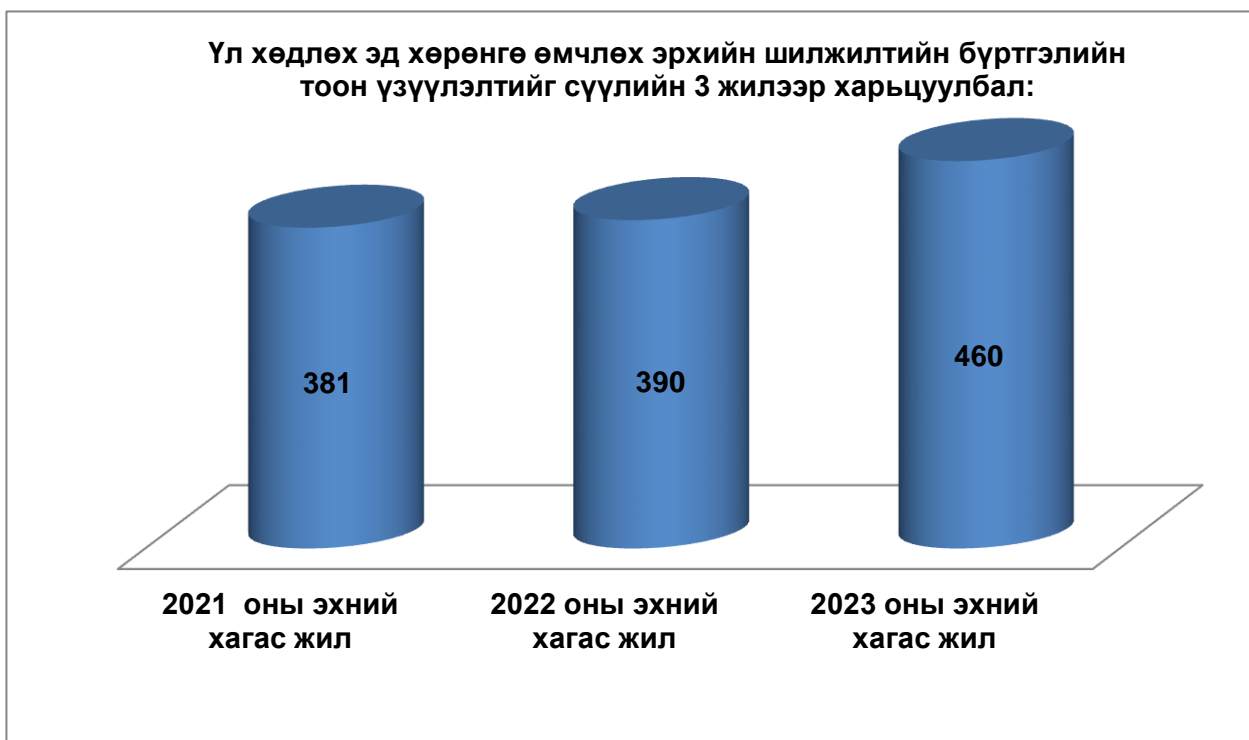
Хоёр. Барьцааны бүртгэл /ипотек/

Тайлант хугацаанд үл хөдлөх эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн барьцааны бүртгэлийн **2779** мэдүүлэг хүлээн авч бүртгэсэн ба үүнээс барьцаалбартай барьцааны гэрээ **804**, барьцаалбаргүй барьцааны гэрээ **632**, барьцааны гэрээнд өөрчлөлт оруулах **58**, барьцааны гэрээ дуусгавар болгох **1285**-г тус тус хүлээн авч бүртгэсэн. Мөн газар өмчлөх эрхийн барьцааны бүртгэлийн **1618** мэдүүлэг хүлээн авсан ба үүнээс барьцаалбаргүй барьцааны гэрээ **857**, барьцааны гэрээнд өөрчлөлт оруулах **6**, барьцааны гэрээ дуусгавар болгох **755**-ийг тус тус хүлээн авч бүртгэсэн байна.

Гурав. Үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх эрх болон түүнтэй холбоотой эд хөрөнгийн бусад эрхийн шилжилтийг бүртгэх

2023 оны эхний хагас жил үл хөдлөх эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн гэрээний бүртгэл **460**, газар өмчлөх эрхийн гэрээний бүртгэл **295** нийт **755** мэдүүлэг хүлээн авч бүртгэл хөтөлсөн байна. Үүнээс бэлэглэлийн гэрээгээр **88**, ХХАГ-ээр **443**, арилжааны гэрээгээр **10**, өв залгамжлалаар өмчлөгч өөрчлөгдөх **94** хамтран өмчлөгч өөрчлөгдөх бүртгэлээр **113**, шүүхийн шийдвэрээр өмчлөгч өөрчлөгдөх **3**, албадан дуудлага худалдаагаар өмчлөгч өөрчлөгдөх **2**, бусад гэрээ хэлцлээр **2** бүртгэл тус тус бүртгэсэн байна.

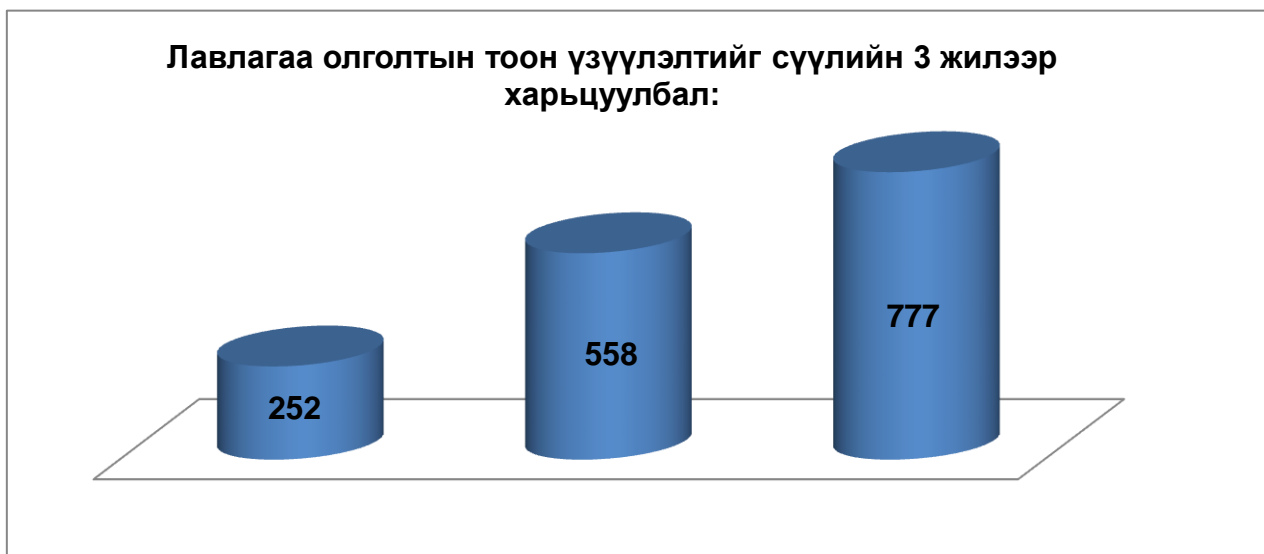
Дөрөв. Эрхийн улсын бүртгэлд нэмэлт өөрчлөлт оруулах

Тайлант хугацаанд эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн нэмэлт өөрчлөлт оруулах **228** мэдүүлэг хүлээн авч холбогдох өөрчлөлтийг бүртгэсэн байна. Үүнээс үрэгдүүлсэн гэрчилгээ шинээр олгох-**26**, гэмтээсэн гэрчилгээ шинээр олгох-**5**, өмчлөгчийн овог нэр регистрийн дугаар өөрчлөгдөх-**3**, эд хөрөнгийн хэмжээ өөрчлөгдөх-**74**, эд хөрөнгийн зориулалт өөрчлөгдөх-**6**, эд хөрөнгийн хаяг өөрчлөгдөх-**103**, эд хөрөнгийн үнэ, гүйцэтгэл өөрчлөгдөх-**11**-г тус тус бүртгэж, холбогдох материалыг архивт хүлээлгэн өгч ажиллалаа.

Тав. Лавлагаа хуулбар олголт:

Тайлант хугацаанд газар өмчлөх эрх болон газраас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгийн нийт 777 лавлагаа олгосон байна.

Зургаа. Газар эзэмших, ашиглах эрхийн бүртгэл:

Аймгийн газрын харилцаа барилга хот байгуулалтын газар, сумын газрын даамлын газар эзэмших ашиглах эрхийг эрхийн улсын бүртгэлд бүртгүүлэхээр дундын мэдээллийн санд оруулж эзэмших эрхийн дугаар авсан **2151** бүртгэлийн дугаар олгосон хуудсыг хэвлэн авч архивын нэгж үүсгэн хадгалж байна

Долоо . Архив, мэдээллийн сан, үйлчилгээний хураамжийн талаар:

Архивын баримтын хадгалалт хамгаалалт, аюулгүй байдалд байнгын хяналт тавин ажиллаж байна. 2023 оны архивын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулан хэлтсийн даргаар батлуулан хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Төлөвлөгөөний дагуу архивын хувийн хэрэгт тулгалт, тооллого хийх явцад 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2017, 2018 онуудын хувийн хэрэг хаах материалыг иргэдээс хүлээн авсан боловч Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргаар хувийн хэрэг хаах тухай тушаал гаргуулаагүй, нотлох баримтыг хувийн хэрэгт шууд хавсаргасан хаагдаагүй зөрчилтэй 42 мэдүүлэг нотлох баримтын судалгааг гаргаж Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн газарт хүргүүлэн чиглэл авч ажиллалаа. Үүнээс нотлох баримт бүрэн 33 хувийн хэргийг хяналтын улсын байцаагчийн дүгнэлт гаргуулан хувийн хэрэг хаах тухай тушаал гаргуулахаар ЭХЭУБГ-т хүргүүлсэн. Үлдсэн 9 мэдүүлгийн нотлох баримт дутуу байсан тул өмчлөгчтэй нь холбогдон, нотлох баримтаа бүрэн гүйцэт бүрдүүлэн ирж, хувийн хэрэг бүртгэлээ хаалгахыг мэдэгдлээ. Мөн давхар бүртгэгдсэн 2 бүртгэлд хяналтын улсын байцаагчийн дүгнэлт гаргуулж, зөрчлийг арилгалаа.

2015 оноос хойш бүртгэгдсэн шинээр баригдсан орон сууцны бүртгэл болон, жагсаалтаар салж бүртгэгдэж байгаа орон сууцны бүртгэлүүдийг “EPRS2” цахим мэдээллийн сантай тулган, борлуулагдаж дууссан орон сууцны хувийн хэргийг хаах, борлуулагдаж дуусаагүй бол өмчлөх эрхийн гэрчилгээгээ гаргуулсан захиалагч нарын хэмжээг хасуулж, өөрчлөлтийн бүртгэлээ хийлгэхийг холбогдох иргэн, хуулийн этгээдэд мэдэгдэж ажиллалаа.

2022 онд архивын хувийн хэргийн тооллого тулгалтын ажлыг хийж гүйцэтгэхдээ тусгаарлагдсан болон хасагдсан баримтуудыг ялган авч хадгаламжийн нэгж үүсгэсэн байсан ба уг баримтуудыг Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн газраас ирүүлсэн чиглэлийн дагуу байгууллагын баримт бичиг нягтлан шалгах комиссын хурлаар хэлэлцүүлэн 2023 оны 3 дугаар сарын 24-ний өдөр акт үйлдэн устгалд оруулсан.

2023 оны 5 дугаар сарын 25-ны өдрийн байдлаар тус хэлтсийн эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тасгийн архивт газраас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгийн 18317, газар өмчлөх эрхийн 13112, нийт 31429 хувийн хэрэг байна.

2023 оны эхний хагас жилд шинээр 565 хувийн хэрэг, нээж эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн архивт хүлээн авч байрлуулсан ба 5439 хувийн хэрэгт баяжилт хийсэн байна.

Хөрөнгөгүй болон үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагааны мэдүүлэг нотлох баримтыг 250 нэгж үүсгэн багцалж үдэн архивын санд байршуулсан.

Тус хэлтэс нь Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас архивын зориулалтын 2 нягтруулсан тавиур шийдвэрлүүлсэн бөгөөд 1 тавиурыг нь эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн архивт өгсөн ба архивын тавиурыг угсарч байрлуулах ажил хийгдэж байна.

Найм. Өргөдөл гомдол, мэдээ тайлан, хугацаатай албан бичгийн шийдвэрлэлт:

Тайлант хугацаанд эд хөрөнгийн эрхийн бүртгэлийн талаарх тоон мэдээг хөдөлмөрийн дотоод журамд заасны дагуу сар бүрийн 25-ны өдрөөр тасалбар болгон эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн газарт хүргүүлж ажиллалаа.

Улсын бүртгэгч нар гэрчилгээ болон үнэт цаасны зарцуулалтын тайланг сар бүр гаргаж хэлтсийн ахлах нягтлан бодогчоор хянуулж тооцоо нийлэн ажиллаж байна.

Хөвсгөл аймгийн Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар, Прокуорын газар, Сум дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүх, Хөвсгөл аймаг дахь Цагдаагийн газраас ирүүлсэн 87 албан бичгийн хариу лавлагаа мэдээллийг хугацаанд хүргүүлсэн. Мөн Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газраас ирүүлсэн албан бичиг тогтоол шийдвэрийн дагуу 23 эрхийн улсын бүртгэлд тусгай тэмдэглэл хийж, 28 эрхийн улсын бүртгэлийн тусгай тэмдэглэлийг хүчингүй болгосон байна. Мөн МИК-АКТИВ -30, 31, 32 ТЗК ХХК-ийн хүсэлтийн дагуу 55 эрхийн улсын бүртгэлд тусгай тэмдэглэл хийж бүртгэлээ.

Мөн хилийн цэсийн өөрчлөлттэй холбогдуулан 3 иргэний хүсэлтийг хүлээн авч хяналтын улсын байцаагчийн дүгнэлт гаргуулан улсын бүртгэлийн гэрчилгээний улсын бүртгэлийн дугаар, хаягийн өөрчлөлтийн бүртгэлийг хийж гэрчилгээг сольж олгосон байна.

Ес. Тэмдэгтийн хураамж, үйлчилгээний төлбөрийн талаар:

Тайлант хугацаанд 5439 хувийн хэрэгт үйлчилгээ орсон бөгөөд тус үйлчилгээний хураамж 77 568 649 / далан долоон сая таван зуун жаран найман мянга, зургаан зуун дөчин ес/ төгрөгийн мөнгөн орлогыг төвлөрүүлсэн ба үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх эрхээ худалдан борлуулсны 2 хувь 184 463 795 / нэг зуун наян дөрвөн сая, дөрвөн зуун жаран гурван мянга, долоон зуун ерэн тав / төгрөгийг, үл хөдлөх эд хөрөнгө анх удаа бүртгүүлсний тэмдэгтийн хураамжинд 18 455 549 /арван найман сая дөрвөн зуун тавин таван мянга таван зуун дөчин есөн/ төгрөгийг тус тус татварын орлогод төвлөрүүлсэн байна. Тус хэлтэс нь “Гэрэгэ” пос машин, “Киоск” машинаар тус тус үйлчилгээний хураамжийг авч иргэдэд төрийн үйлчилгээг чирэгдэлгүй хүргэж байна.

5. ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Тус хэлтсийн хуулийн этгээдийн бүртгэл нь Улсын бүртгэлийн ерөнхий хууль, Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хууль, Хуулийн этгээдийн бүртгэлтэй холбоотой хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл хөтлөх журам, Хуулийн этгээдийн нэр олгох, баталгаажуулах журам, иргэн, хуулийн этгээдийн тамга тэмдэг баталгааны тэмдэг хийлгэх үйл ажиллагаанд хяналт тавих, лавлагаа олгох журам болон бусад холбогдох хууль, журам, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хууль, Татварын ерөнхий хууль, Иргэний хууль, Нотариатын тухай хууль болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан бусад хууль тогтоомж, чиглэл, журмын хүрээнд хуулийн этгээдийн бүртгэлийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн шуурхай чирэгдэлгүй хүргэж нийт **376** иргэн хуулийн этгээдийн материал хүлээн авч ажилласан байна.

Нэг. Хуулийн этгээд шинээр үүсгэн байгуулах бүртгэл:

Шинээр 121 хуулийн этгээдийн нэрийг баталгаажуулан, шинээр үүсгэн байгуулагдсан 121 хуулийн этгээдийн материалыг хүлээн авч улсын бүртгэлд бүртгэж хувийн хэрэг нээн архивт хүлээлгэн өглөө. Үүнд:

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани 96,
Хоршоо 8,
Төрийн бус байгууллага 15,
Сан 1,

Үйлдвэрчний эвлэлийн байгууллага 1-г тус тус бүртгэж хувийн хэрэг үүсгэж цахимжуулан архивт хүлээлгэн өгсөн байна.

Хоёр. Хуулийн этгээдийн мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлтийн бүртгэл:

Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн өөрчлөлт 168-г хүлээн авснаас:

Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн гэрчилгээгээ гээгдүүлсэн буюу гэмтээсэн бусад шалтгаанаар 28 /мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлттэй давхардсан тоогоор/, хуулийн этгээдийн эрх шилжүүлэх болон өв залгамжлагчаар үүсгэн байгуулагч өөрчлөгдсөн, хаяг, дүрмийн сан, гишүүн нэмэх хасах бусад шалтгаанаар бүртгэлийн мэдээлэлдээ өөрчлөлт оруулсан 134, татан буугдсан 6-н хуулийн этгээдийн холбогдох материалыг хүлээн авч бүртгэн хувийн хэрэгт баяжилт хийн цахимжуулан архивт хуулийн хугацаанд хүлээлгэн өглөө.

Гурав. Иргэн хуулийн этгээдийн лавлагаа, хуулбар:

Хуулийн этгээдийн лавлагаа

- Иргэн, хуулийн этгээдийн лавлагаа 29,
- Төрийн байгууллагад лавлагаа 24 нийт 53 лавлагаа олгосон байна.

Хуулийн этгээдийн хувийн хэргээс хуулбар

- Иргэн, хуулийн этгээдэд хуулбар 19,
- Төрийн байгууллагад хуулбар 15, нийт 34 хуулбар олгосон байна.

Дөрөв. Архив, мэдээллийн сан:

2022.05.25 байдлаар хуулийн этгээдийн архивт цахим санд бүртгэлтэй 2951, татан буугдсан 325 шинэчилсэн бүртгэлд хамрагдаагүй 135 нийт 3411 хуулийн этгээдийн хувийн хэрэг байршиж байна.

Шинэчилсэн бүртгэлд хамрагдаагүй 135 хуулийн этгээд.

№	Хэлбэр	Тоо
1	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	31
2	Төрийн бус байгууллага	33
3	Хоршоо	2
4	Сан	4
5	Хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл	24
6	Бүрэн бус хариуцлагатай компани	12
7	Шашны байгууллага	7
8	Үйлдвэрчний эвлэлийн байгууллага	18
9	Төрийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар	1
10	Хувиараа эрхлэх аж ахуй	1
11	Нөхөрлөл	2

Цахим санд бүртгэлтэй 2951 хуулийн этгээд.

№	Хэлбэр	Тоо
1	Хувьцаат компани	9
2	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	1841
3	Төрийн өмчит хувьцаат компани	1
4	Орон нутгийн өмчит хувьцаат компани	0
5	Төрийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар	2
6	Бүх гишүүд бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	73
7	Боловсрол сургалтын байгууллага	1
8	Төрийн бус байгууллага	351
9	Хоршоо	315
10	Хадгаламж зээлийн хоршоо	7
11	Төрийн байгууллага	232
12	Сан	16
13	Хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл	3
14	Үйлдвэрчний эвлэлийн байгууллага	57
15	Шашны байгууллага	27
16	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар	14
17	Банк бус санхүүгийн байгууллага	2
18	Татан буугдсан	325

Тав. Иргэн хуулийн этгээдийн тамга, тэмдэг баталгааны тэмдэг хийлгэх үйл ажиллагаанд хяналт тавих, лавлагаа олгох:

Иргэн хуулийн этгээдийн тамга, тэмдэг баталгааны тэмдэг хийлгэх үйл ажиллагаанд хяналт тавих, лавлагаа олгох журмын дагуу 121-н хуулийн этгээдийн болон хуулийн этгээдийн эрхгүй этгээдэд тэмдэг, баталгааны тэмдэгийн хяналтын дугаарыг олгож, 2023 оны 05 дугаар сарын 25-ны байдлаар татан буугдсан, хэлбэр ашиглалтын шаардлага хангахгүй болсон бусад шалтгаанаар хураагдсан 25 ширхэг хуулийн этгээдийн тамга тэмдэг, баталгааны тэмдгийг хадгалалт хамгаалалтын шаардлага хангасан сейф шүүгээнд хадгалж, хуулийн хугацаанд нь устгах ажлыг зохион байгуулан ажиллаж байна.

Зургаа. Мэдээ тайлан, хугацаатай албан бичгийн шийдвэрлэлт:

Сар бүрийн 25-наар тасалбар болгон хуулийн этгээдийн бүртгэлийн мэдээ, архивын мэдээ, үнэт цаасны тайлан, орлогын мэдээ, архивын орлогын мэдээг батлагдсан маягтын дагуу хуулийн хугацаанд үнэн зөв гаргаж холбогдох албан тушаалтанд цахимаар болон цаасаар хүргүүлэн ажиллаж байна.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас ирүүлсэн хариутай албан бичгийг тогтоосон хугацаанд холбогдох мэдээ мэдээллийг хүргүүлэн ажиллаж байна.

Хууль хяналт болон төрийн байгууллагаас ирүүлсэн 34 хугацаатай албан бичигт хуулийн хугацаанд хариу өгч, холбогдох материалыг хувийн хэрэгт хавсарган архивт хүлээлгэн өгч ажиллалаа.

Долоо: Орон нутгийн болон бүртгэлийн хэлтсийн дансанд төвлөрүүлсэн үйлчилгээний хураамж:

Орон нутгийн дансанд шинээр үүсгэн байгуулагдсан болон хуулийн этгээдийн бүртгэлийн өөрчлөлт, лавлагааны үйлчилгээний хураамж болох 9.726.000 / есэн сая долоон зуун хорин зургаан мянга/-н төгрөг, улсын бүртгэлийн дансанд хуулбар, нэрийн баталгаажуулалтын үйлчилгээний хураамж 1.014.000 /нэг сая арван дөрвөн мянга/-н төгрөгийг төвлөрүүлэн ажилласан байна.

Найм. Улсын бүртгэлийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн шуурхай, чирэгдэлгүй хүргэх ажил:

Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн үйлчилгээг иргэдэд ойртуулахын тулд утсаар давхардсан тоогоор 280 гаруй иргэдэд зөвлөгөө мэдээллийг өгч, оноосон нэрийн хүсэлтийг утсаар авч шүүн хариу илгээж, хуулийн этгээд шинээр байгуулах, нэмэлт өөрчлөлт бүртгүүлэхтэй холбоотой загвар маягыг сумдын улсын бүртгэгчээр дамжуулан иргэдэд хүргүүлж хуулийн этгээдийн бүртгэлийн үйлчилгээг чирэгдэлгүй авах нөхцөл боломжоор ханган, зарим тохиолдолд үйлчилгээнд ашиглагдаж байгаа загвар маягтуудыг цахим шуудангаар илгээн ажилласан байна.

Мөрөн суманд 252, бусад сумдад 99 нийт аймгийн хэмжээнд 351 төрийн бус байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байна. Аймгийн хэмжээнд бүртгэгдсэн төрийн бус байгууллагыг 23-н сумаар нь ялган excel файл үүсгэн сумдын улсын бүртгэгч нарт албан бичиг, тайлан ирүүлэх загвар хүснэгт, мөн тухайн сумдад үйл ажиллагаа явуулж байгаа 99 төрийн бус байгууллагын мэдээллийг хүргүүлэн ажилласан. Мөрөн суманд үйл ажиллагаа явуулж байгаа 252 төрийн бус байгууллагын үүсгэн байгуулагч нарт тайлангаа хуулийн хугацаанд ирүүлэх талаар утсаар зөвөлгөө өгч Хөвсгөл аймгийн улсын бүртгэлийн хэлтсийн цахим хуудас, Хөвсгөл аймгийн хэмжээний төрийн бус байгууллагын нэгдсэн групп /Хөвсгөл ТББ/-д төрийн бус байгууллагын тайлан ирүүлэх тухай мэдээлэл, тайлангийн загвар маягтыг тус тус байршуулан, төрийн бус байгууллагын үйл ажиллагааны тайлан ирүүлэх хуулийн хугацаанд 23 төрийн бус байгууллагын тайланг хүлээн авч нэгтгэн архивт хүлээлгэн өглөө.

2023 оны 03 дугаар сарын 30-нд Хөвсгөл аймгийн Тариалан суманд зохион байгуулагдсан “Нээлттэй хаалганы өдөр”-т оролцож төрийн байгууллагын албан хаагч болон иргэдэд хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр мэдээлэл өгөн ажилласан.

Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хууль, холбогдох журмуудын шинэлэг зохицуулалтын талаарх мэдээлэл, Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн газраас гаргасан дүрсжүүлсэн гарын авлага мэдээллийг байгууллагын байранд байрлах дэлгэцээр гаргаж иргэдэд мэдээлэл түгээж байна.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.3-т заасан нээлттэй мэдээллийг хэрхэн танилцах, хуулийн этгээдийн лавлагаа, хуулийн этгээдтэй эсэх талаарх лавлагааг хэрхэн цахимаар авах талаар мэдээллийг иргэдэд цахимаар түгээн ажиллаж байна.

Ес. Бусад ажил

Хөвсгөл аймгийн улсын бүртгэлийн хэлтсийн даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 03-ний өдрийн А/02 дугаар “Тооллогын комисс томилох тухай” тушаалын дагуу хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн архивын баримтад тооллого хийх ажлыг зохион байгуулж архивт цахим санд бүртгэлтэй 2951, татан буугдсан 325 шинэчилсэн бүртгэлд хамрагдаагүй 135 нийт 3411 хуулийн этгээдийн хувийн хэргийн эх нотлох баримтыг цахим сантай тулган алдааг арилгах, цахимжуулах ажил 24%-ийн гүйцэтгэлтэй явж байна.

Хөвсгөл аймгийн Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхэд “Хөвсгөл Гурил тэжээл” ХХК-ны нэхэмжлэлтэй Хөвсгөл аймгийн улсын бүртгэлийн хэлтэст холбогдох маргаанд шүүхийн урьдчилсан хэлэлцүүлэгт 3, шүүх хуралд 2 удаа итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр оролцсон.

Service.e-mongolia.mn 395, les.e.business.mn-ээр 192 хүсэлт нийт 587 шинээр хуулийн этгээдийн нэрийн баталгаажуулалтын хүсэлт хүлээн авч шийдвэрлэсэн байна.

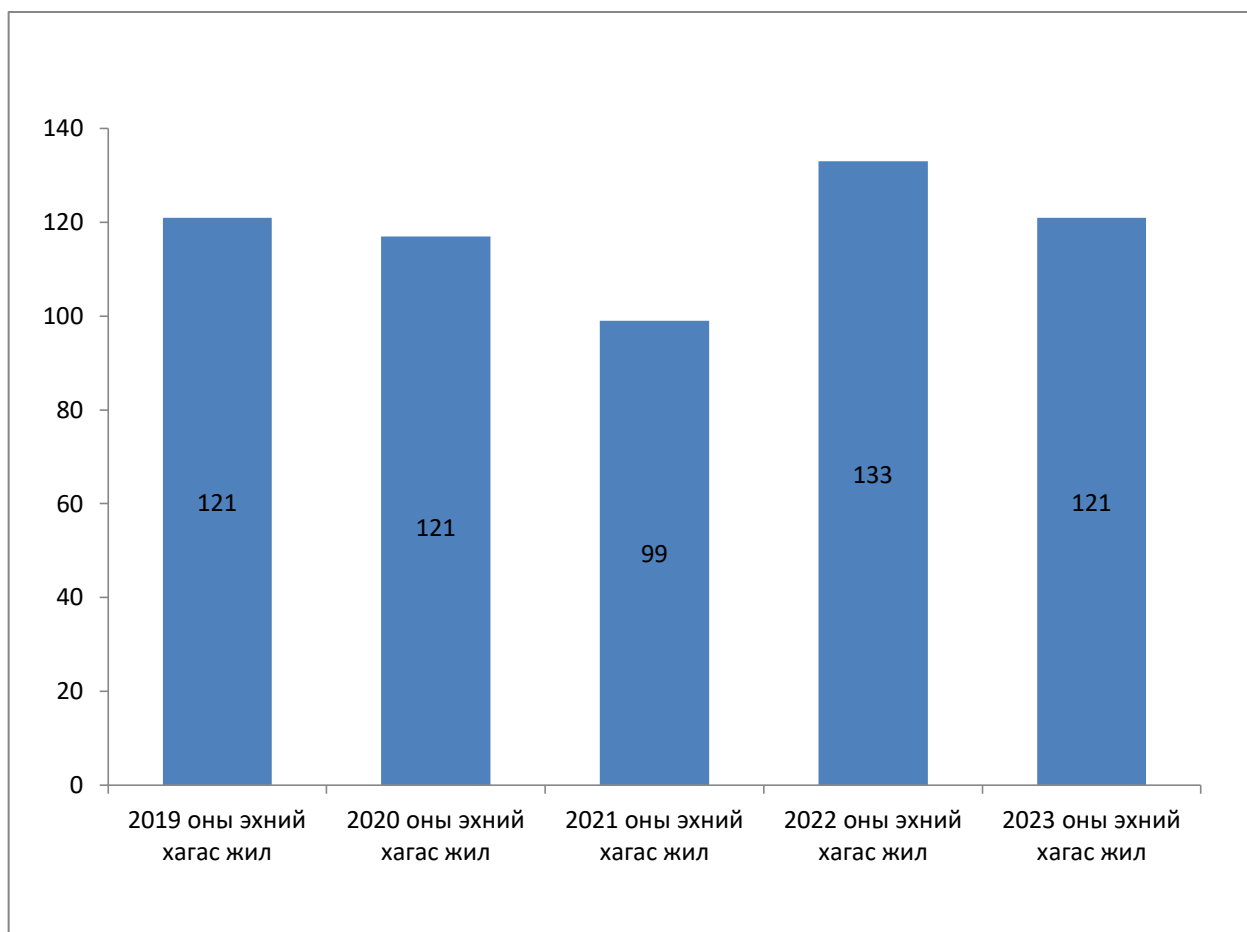
Арав. Төрийн байгууллагын хамтын ажиллагаа

Аймгийн Татварын хэлтэс, Тагнуулын ерөнхий газрын харьяа Хөвсгөл аймаг дахь хэлтэс, Статистикийн хэлтэс, Санхүү төрийн сангийн хэлтэстэй хамтран ажиллаж шинээр бүртгэгдсэн болон татан буугдсан аж ахуй нэгжүүд, шинэчилсэн бүртгэлд хамрагдаагүй хуулийн этгээдийн судалгаа зэргийг улирал тутам тулган баталгаажуулан ажиллаж байна.

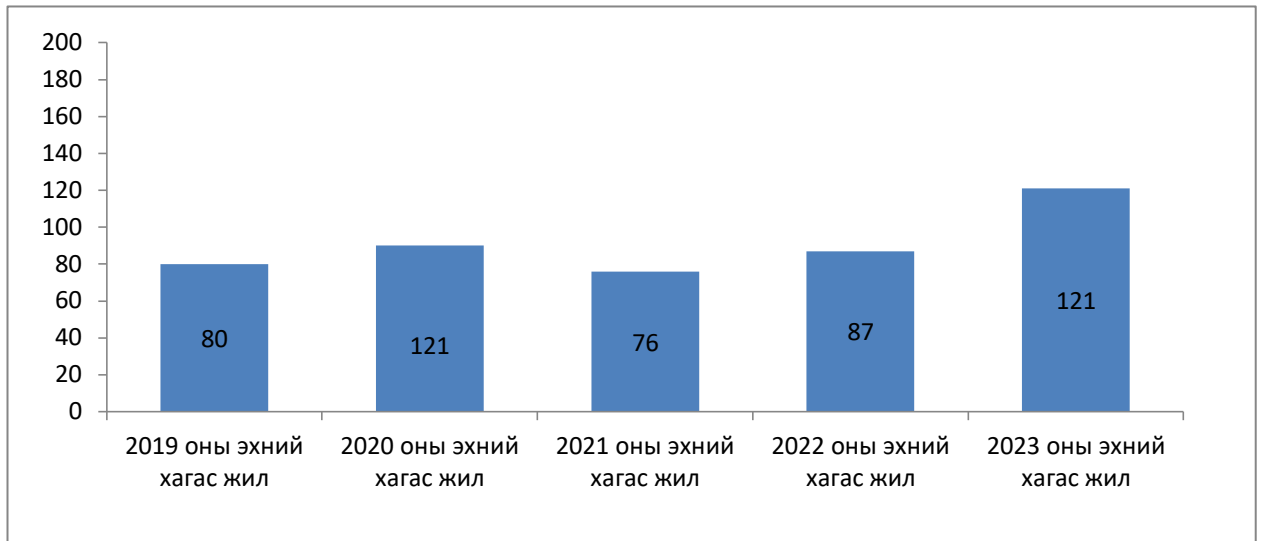
Хөвсгөл аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын ажлын алба ГХУСАЗСЭ, Хөвсгөл аймгийн Засаг даргын тамгын газрын Хууль эрх зүйн хэлтэс, Монголын хуульчдын холбооноос санаачлан 2023 оны 05 дугаар сарын 08-ны өдөр зохион байгуулсан “Бидний ажил таны нүдээр” нээлттэй хаалганы өдөрт оролцон хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр мэдээ мэдээлэл зөвлөгөө өгч ажилласан.

Арван нэг. Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн сүүлийн 5н жилийн мэдээг графикаар харьцуулбал:

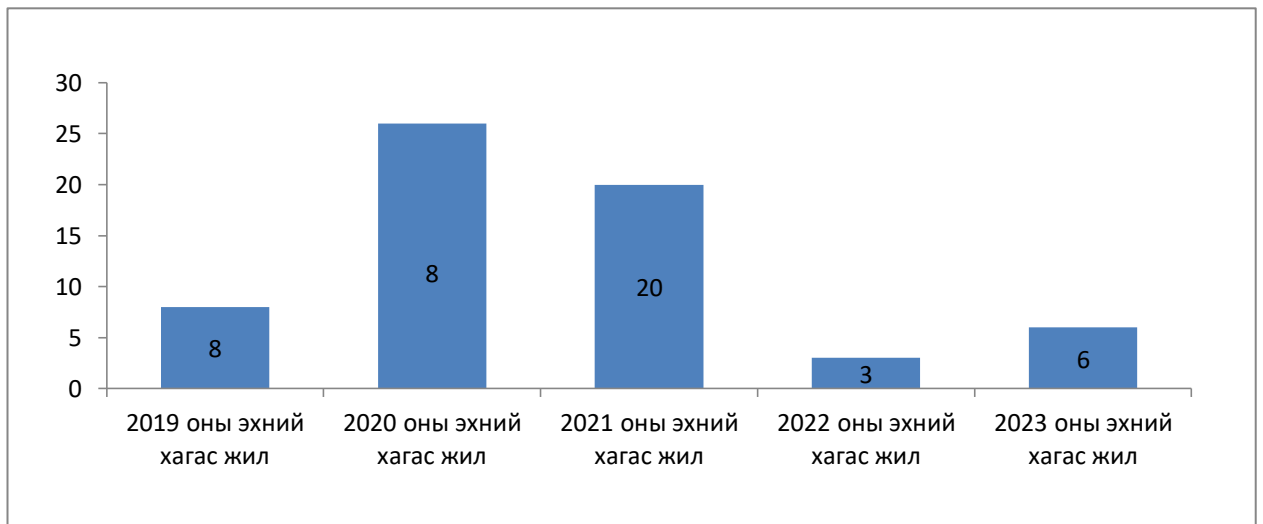
2019 - 2023 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН БАЙДЛААР ТАМГАНЫ ХЯНАЛТЫН ДУГААР ОЛГОСОН БАЙДАЛ

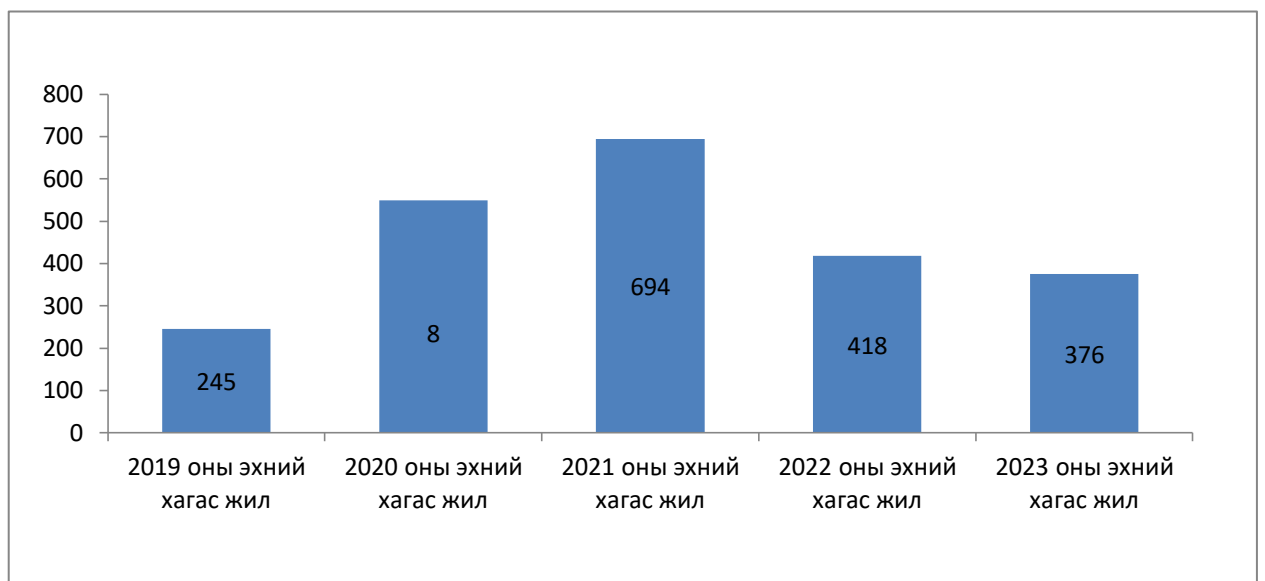
2019-2023 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛД ШИНЭЭР ҮҮСГЭН БАЙГУУЛАГДСАН ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД

2019-2023 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛД ТАТАН БУУГДСАН ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД

2019-2023 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛД ХИЙСЭН БҮРТГЭЛИЙН ТОО

6. ХЯНАЛТЫН ШАЛГАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Хөвсгөл аймаг дах улсын бүртгэлийн хэлтсийн хяналтын улсын байцаагч нь улсын бүртгэлийн алдаа, зөрчил гаргахаас урьдчилан сэргийлэх, улсын бүртгэлийн байгууллагын ажилтны үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор улсын бүртгэлийн хууль тогтоомжийн биелэлтэнд хяналт тавин ажиллахаас гадна алдаа зөрчлийг илрүүлэх, түүнийг таслан зогсоох, арилгуулах, улсын бүртгэлийн байгууллагын ажилтаны зөрчигдсөн эрх, ажил хэргийн нэр хүндийг сэргээх, улсын бүртгэлийн хууль тогтоомжийн биелэлтийг хангуулах зорилгоор улсын бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийн ажиллаж байна.

Нэг. Бодлого зорилтыг хангах чиглэлээр:

2023 оны хяналт шалгалтын ажлын төлөвлөгөө болон ажлын байрны тодорхойлолтонд заагдсан Улсын бүртгэл, түүнтэй холбоотой бусад үйл ажиллагаанд зөрчил гарахаас урьдчилан сэргийлэх, зөрчлийг илрүүлэх, таслан зогсоох, илэрсэн зөрчлийг арилгуулах, улсын бүртгэлийн ажилтны үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх, улсын бүртгэлийн хууль тогтоомжийн биелэлтэнд хяналт тавих чиг үүргийн дагуу 2521 бүртгэлд хяналт тавьж ажиллалаа. Иргэний улсын бүртгэлийн чиглэлээр-2227, Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр-149, Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр-50, Улсын бүртгэлийн архивын чиглэлээр-95 тус тус шалгаж ажиллалаа. Шалгалтын явцад нийт 124 зөрчил илэрсэн бөгөөд Иргэний улсын бүртгэлийн чиглэлээр-83, Эд хөрөнгийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр-38, Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр-3, Улсын бүртгэлийн архивын чиглэлээр-0 тус тус зөрчил илэрсэн байна.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргын 2023 оны А/600 дугаар тушаалын хавсралтаар баталсан “Аймаг , нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийг /нөхөн, дахин/ хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны ерөнхий төлөвлөгөө”-ний 4-д заасан шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлд тогтмол хяналт тавих арга хэмжээний биелэлтийг хангах хүрээнд хэлтсийн дарга, хяналтын улсын байцаагч нь 2023 оны 01 дүгээр сарын 02-ний өдрөөс 04 дүгээр сарын 19-ны өдрийг дуустал хугацаанд бүртгэсэн бүртгэлийг шалгаж ажиллалаа. Энэхүү шалгалтаар Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 18 дугаар зүйлд заасан хяналтын үйл ажиллагаа болон шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлд тогтмол хяналт тавих арга хэмжээний биелэлтийг хангах хүрээнд бүртгэлийг цахим хэлбэрээр хянаж, бүртгэл үнэн зөв байх зарчимд нийцүүлж ажиллалаа.

Үүрэг чиглэлд заасан хугацаанд өөрийн харъяалах нэгжид бүртгэгдсэн бүртгэлийн жагсаалтыг Иргэний улсын бүртгэлийн тасгийн дарга бөгөөд улсын алхах бүртгэгч, сумдын улсын бүртгэгч нараас бүртгэлийн дэвтэр, жагсаалтын хамт авч иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд шалгаж, Иргэний улсын бүртгэлийг цахимжуулсан материалыг харах, ашиглах, засварлах программ хангамжаас бүрэн цахимжсан эсэх, Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийг EPRS-2 программаас үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх эрхийн, газар эзэмших, ашиглах эрхийн гэрчилгээний мэдээлэл буюу өмчлөгч, эзэмшигч, ашиглагч мөн эсэх, эрхийн улсын бүртгэл хүчин төгөлдөр эсэхийг Eprs-land.gasr.mn/eprsland/ буюу газрын дугаар олгох системд Э-дугаараар тулгаж үнэн зөв орсон эсэхийг тус тус нотлох баримттай нэг бүрчлэн тулгалаа

Шалгалтын хугацаанд Иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлийн чиглэлээр нийт 709 бүртгэлийг үнэн зөв бүртгэгдэж, баталгаажсан эсэх, шилжилт хөдөлгөөний бүртгэл тус бүрд авагдсан нотлох баримтын бүрдүүлбэр холбогдох хууль, журамд заасан шаардлагыг хангасан, бүрэн эсэхийг, үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх, газар эзэмших эрхийн гэрчилгээний хаяг болон түрээсийн, захиалгын, худалдах худалдан авах гэрээнд тусгагдсан хаяг шилжин ирж буй хаягийн бүртгэлтэй тохирч байгаа эсэх, өмчлөгч, эзэмшигчийн бичгээр зөвшөөрөл өгсөн эсэхийг мөн шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлийн ИУБ-22 маягтад бүртгүүлсэн иргэнээр гарын үсэг зуруулсан эсэх, шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлийн дэвтэрт бүртгэл үнэн зөв бүртгэгдсэн эсэх тухайлбал үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөгч, эзэмшигч, ашиглагч мөн эсэх, эрхийн улсын гэрчилгээ хүчин төгөлдөр эсэх, эх нотлох баримт бичиг бүрэн цахимжсан зэргийг иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд нэг бүрчлэн тулгаж шалгалаа. Тус хяналт шалгалтаар Иргэний улсын бүртгэлийн шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлд зөрчил дутагдал илэрээгүй бөгөөд хэлтсийн дарга, хяналтын улсын байцаагч, иргэний улсын бүртгэлийн тасгийн дарга бөгөөд улсын алхах бүртгэгч нар нь шилжилт хөдөлгөөний талаар цахим хурал хийж хууль, журамд нийцүүлэн бүртгэлийг өдөр бүр үнэн зөв, чанартай хийж гүйцэтгэж байх талаар улсын бүртгэгч нарт анхааруулан зөвлөгөө, мэдээлэл өгч ажиллалаа.

Зөрчлийн хуулиар 13 иргэн, хуулийн этгээдэд торгууль оногдуулсан бөгөөд торгууль оногдуулсан хүн-11, торгууль оногдуулсан хуулийн этгээд-2 торгууль, шийтгэх хуудас бичиж Төрийн сангийн торгууль, хүү төвлөрүүлэх дансанд 1220000 төгрөгийн орлого төвлөрүүлсэн.

Хоёр. Иргэний улсын бүртгэлийн чиглэлээр

Иргэний улсын бүртгэл хөтлөх үйл ажиллагаанд өдөр тутам хяналт тавихаас гадна иргэдийн өргөдөл болон улсын бүртгэгч нараас ирүүлсэн өргөдөл, төлөвлөгөөт болон түүвэрчилсэн зэрэг нийт 2227 бүртгэлд хяналт тавьж ажилласан байна. Үүнээс: Иргэний улсын бүртгэлийн чиглэлээр иргэний 8-н төрлийн бүртгэл-120, биеийн давхцахгүй өгөгдлийн бүртгэлээр шинэ-150, 25,45 насны сунгалтаар-133, дахин авахаар-85, үндэсний энгийн гадаад паспортын бүртгэл-1030, шилжилт хөдөлгөөний бүртгэл-709 бүртгэлийг мэдээллийн санд эх нотлох баримт бичиг бүрэн цахимжсаныг тулгаж шалгасан байна.

Тус хяналт шалгалтаар Иргэний улсын бүртгэлийн үндсэн мэдээллийн санд эх нотлох баримт дутуу цахимжсан, нэршил буруу оруулсан зэрэг зөрчил илэрсэн алдаа зөрчлийг тухай бүр арилгуулан ажиллалаа.

Иргэний улсын бүртгэлийн чиглэлээр иргэдээс ирсэн өргөдөл, гомдол болон иргэний улсын бүртгэгчээс ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу 83 дүгнэлт гаргаж Иргэний улсын бүртгэлийн газарт хүргүүлж зөрчил арилгуулсан байна.

- Дүгнэлтийн төрлөөр авч үзвэл:
- Нэмэлт өөрчлөлтөөр-52
- Регистрийн дугаар өөрчилж, дахин, шинээр олгох-20
- Бүртгэл хүчингүй болгох-10
- Бүртгэл сэргээх-1

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийг /нөхөн, дахин/ хэрэгжүүлж ажиллах ажлын хүрээнд Баянзүрх, Тосонцэнгэл сумын иргэний шилжилт хөдөлгөөний бүртгэлийг үнэн зөв хөтлөх, нотлох баримтыг хуульд зааснаар бүрдүүлэн авах, мэдээллийн санд үнэн зөв бүртгэх эсэх талаар шалгалт хийж мөн сонгогчийн нэрсийн жагсаалт хэвлэх явцад хяналт тавин ажиллалаа.

Гурав. Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр:

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр өдөр тутмын болон түүвэрчилсэн, төлөвлөгөөт, улсын ахлах бүртгэгчээс ирүүлсэн өргөдөл зэрэг 149 бүртгэлд хяналт шалгалт тавьж ажиллалаа.

Хяналтын улсын байцаагчийн нийт 38 дүгнэлт гарсан бөгөөд үүнээс:

- Эрхийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээг хүчингүй болгох-32
- Бүртгэлд өөрчлөлт оруулах тухай -3
- Бүртгэл хүчингүй болгох-2
- Хувийн хэргийг хаах тухай-1

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн архивын үйл ажиллагааг холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд эрхлэн хөтөлж байгаа эсэх, түүний хадгалалт хамгаалалт, найдвартай байдлыг ханган ажиллаж байгаа эсэхэд байнгын хяналт тавин ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр 149 бүртгэлийг мэдээллийн санд эх нотлох баримт үнэн зөв эсэх, бичиг баримт бүрэн цахимжсаныг тулгаж шалгасан байна.

Дөрөв. Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр:

Улсын бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийх журмын дагуу байцаагчийн хяналт шалгалтын ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан болон өдөр тутмын түүвэрчилсэн хяналтаар 50 бүртгэлийг мэдээллийн санд эх нотлох баримт бичиг бүрэн үнэн зөв цахимжсаныг тулгаж шалгасан байна.

Хяналтын улсын байцаагчийн нийт 3 дүгнэлт гарсан бөгөөд үүнээс:

➤ Тамга, тэмдгийн хяналтын дугаарыг хүчингүй болгох-3

Хуулийн этгээдийн архивын үйл ажиллагааг холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд эрхлэн хөтөлж байгаа эсэх, түүний хадгалалт хамгаалалт, найдвартай байдлыг ханган ажиллаж байгаа эсэхэд байнгын хяналт тавин ажиллаж байна.

Тав. Архив, мэдээллийн сангийн чиглэлээр:

Ажлын байрны тодорхойлолтод заасан чиг үүрэгт хамаарах улсын бүртгэлийн мэдээллийн сан, архивын баримтын хадгалалт хамгаалалт, аюулгүй байдалд байнгын хяналт тавин ажиллаж Улсын бүртгэлийн архивын чиглэлээр 220 бүртгэлд хяналт тавьж ажиллалаа.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын дарга, Архивын ерөнхий газрын даргын хамтарсан 2020 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдрийн А/1437, А/110 дугаар тушаалын хавсралт, Улсын бүртгэлийн нэгдсэн архивын даргын 2020 оны 11 дүгээр сарын 04-ны өдрийн 11/9747 дугаартай чиглэл, зөвлөмж, УБН архивын даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдрийн 10/601 дугаар чиглэл зэргийг үндэслэн тус хэлтсийн байгууллагын ББНШАЗК-ын 2022 онд хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтыг боловсруулж, батлуулах, хөтлөгдөж дууссан баримт бичгийг устгах ажлыг зохион байгуулах ажлын хүрээнд иргэн, хуулийн этгээд, эд хөрөнгийн архивт хадгалагдаж байсан хадгалах хугацаа нь дууссан ИУБ-21 маягт, ИУБ-22 маягт, шилжилт хөдөлгөөний бүрдүүлбэр, хүчингүй болгосон иргэний бичиг баримт, гадаад паспортын сунгалтын дэвтэр, лавлагаа олгосон бүртгэлийн дэвтэр, хуулийн этгээд, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн хувийн хэргийн захиалгын хуудас зэргийг баримт бичиг нягтлан шалгах комиссын 2023 оны 03 дугаар сарын 22-ны өдрийн хурлын тэмдэглэл, устгах актын дагуу 10000 гаран баримт бичгийг Мөрөн сумын хогийн цэгт комиссын гишүүд устгалд оруулж ажиллалаа.

Зургаа. Өргөдөл гомдол, мэдээ тайлан, хугацаатай албан бичгийн шийдвэрлэлт:

Тайлант хугацаанд хяналт шалгалтын талаарх тоон мэдээг хөдөлмөрийн дотоод журамд заасны дагуу сар бүрийн 25-ны өдрөөр тасалбар болгон улсын бүртгэлийн газарт хүргүүлж ажиллалаа.

7. САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Тус хэлтэс нь 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар “ЗӨРЧИЛГҮЙ” санал дүгнэлт авч УБЕГазарт нэгтгүүлж, тайлантай холбоотой бүхий л мэдээ мэдээллийг цаг хугацаанд нь гарган өгч Аймгийн Аудитын газартай хамтран ажилласан.

Сар бүрийн тасгуудаас ирүүлсэн орлогын мэдээг нэгтгэн УБЕГазарт хүргүүлж байгаа бөгөөд сар бүрийн төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ тайланг УБЕГазраас ирүүлсэн чиглэлийн дагуу орлогын нэр төрөл, мөнгөн хөрөнгийн данс бүрээр, өглөг авлагын задаргаа бүрээр цаг хугацаанд чанартай гарган УБЕГазарт хүргүүлэн, Шилэн дансны сайт, Хөвсгөл УБХэлтсийн мэдээллийн сайт, байгууллагын “Санхүүгийн ил тод байдлын” самбарт нээлттэйгээр байрлуулсан ажиллаж байна. Мөн Шилэн дансны сайтад Гадаад паспортын шинэчлэгдсэн үйлчилгээний үнэ тариф, 2022 оны аудитын дүгнэлт, төсвийн гүйцэтгэлийн хэтрэлт хэмнэлтийн мэдээ тайланг цаг хугацаанд нь шивэн оруулж 2023 оны 01 дүгээр улирлын шилэн дансны тайланг илгээсэн болно.

Бүртгэгч нарын 2023 оны 1-5 дугаар сарын үнэт цаасны кодтой тайланг хугацаа хоцроолгүй нэгтгэн УБЕГазрын санхүүд хүргүүлээд байна.

2023 оны 1 дүгээр улирлын балансыг УБЕГазарт хүргүүлэн, Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын сайтад 2022 оны жилийн эцсийн баланс, Хөрөнгийн хөдлөл өөрчлөлтийн мэдээг шивэн орууллаа.

2023 онд батлагдсан 1 265 906 500 төгрөгийн төсвөөс 5 сарын байдлаар 876 195 700 төгрөгийн санхүүжилтээр үйл ажиллагаа явуулж, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 119 332 746 төгрөгийг оруулж улсын төсөвт төвлөрүүлээд байна. Мөн 2023 оны Орон нутгийн нөхөн сонгуулиар 4 750 000 төгрөгийн санхүүжилт хийгдэн, батлагдсан хуваарийн дагуу зарцуулахаар ажиллаж байна.

Сангийн яамнаас хэрэгжүүлж буй онлайн программ болох цалин хөлсний PAYROLL программ, төрийн сангийн төлбөр тооцооны Finance программуудаар нягтлан бодох бүртгэлийн ажил гүйлгээгээ хийж гүйцэтгэж байна. Мөн ХЗДХЯамнаас хэрэгжүүлж буй төсвийн гүйцэтгэлийн OPENGOV болон санхүүгийн E-account программууд дээр өмнөх онуудын төсвийн гүйцэтгэл болон 2023 оны санхүүгийн тайлангийн эхний үлдэгдлийг оруулаад байна.

Ажиллагсдын цалингийн тооцооллыг сард 2 удаа бодож, 2 программаар бодон тулган шалгаад, Нийгмийн даатгалын тайланг цалингийн программаас Нийгмийн даатгалын сайт руу excel файл руу хөрвүүлэн илгээж байгаа.

Хүний нөөцийн нэгдсэн системээс албан хаагчийн цалинтай холбоотой мэдээллийг сар бүр шинэчлэн татаж тулган баталгаажуулан цалинг тооцоолон татварын суутганы тайланг PAYROLL программаас татан оруулж тайлангаа цаг хугацаанд нь илгээн ажиллаж байна. Тайлант хугацаанд УБЕГазраас татан авах үнэт цаас, бараа материалыг машин техник хүн хүчний боломжоороо тасралтгүй ханган байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагааг тасалдуулалгүй ажиллаж байна.

8. АРХИВ, АЛБАН ХЭРЭГ ХӨТЛӨЛТИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Хэлтсийн нярав, бичин хэргийн ажилтан нь байгууллагын ирсэн, явсан бичгийн бүртгэл хөтөлж, хариутай бичгийн шийдвэрлэлтэнд хяналт тавьж ажиллалаа. Тус хэлтэс нь тайлант хугацаанд 716 албан бичгийг гаргаж холбогдох байгууллагуудад хүргүүлэн ажлласан бөгөөд 834 албан бичгийг хүлээн авсан байна. Хүлээн авсан 834 албан бичгээс 473 нь хариутай албан бичиг байсан ба холбогдох хариуг цаг хугацаанд нь шийдвэрлэж хүргүүлсэн байна. Нийт бичиг хэргийн эргэлтийн тоо 1550. Тайлант хугацаанд Хэлтсийн даргын 11 тушаалыг бүртгэж ажилласнаас байгууллагын үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой А тушаал 2, хүний нөөцтэй холбоотой Б тушаал 9-г тус тус гарган хэрэгжилтэнд хяналт тавьж ажилласан. Мөн тайлант хугацаанд улсын бүртгэлтэй холбоотой асуудлаар иргэдээс нийт 69 өргөдөл, гомдол ирсэн ба өргөдөл, гомдлыг холбогдох эрх бүхий албан тушаалтанд нь хуваарилан, шийдвэрлүүлж, 4 өргөдөл гомдлын шийдэвэрлэх хугацаа болоогүй хүлээгдэж байна. Бичиг хэргийн цахим программ болох ERP болон EDOC програм, Khuvsqul@burtgel.gov.mn, uburtgel@khs.gov.mn, 21aimag@burtgel.gov.mn төрийн цахим хаягаар бусад байгууллагаас ирүүлсэн албан бичгийг хүлээн авч, холбогдох албан хаагчид шилжүүлэн хариутай албан бичгийн хариуг хуулийн хугацаанд хүргүүлэн ажиллаж байна.

Мөн Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын хэмжээнд тоон гарын үсэг ашиглаж эхэлсэнтэй холбогдуулан Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар, аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэст хүргүүлэх албан бичгийг тоон гарын үсгээр баталгаажуулан EDOC програмаар хүргүүлж, бичиг хэргийн зардлыг хэмнэн ажиллаж хэвшсэн байна. Хэлтсийн байгууллагын архивын баримтыг цэгцлэх ажлыг зохион байгуулж, хадгаламжийн нэгжийн бүртгэлийг шинэчлэн бүртгэл хадгаламжийн нэгжүүдийг оноор, оны дотор хадгаламжийн нэгжүүдийг баримтын ач холбогдлоор нь дараалуулан байрлуулж, хадгаламжийн хугацаа дууссан баримт бичгийг устган ажилласан болно.

Хэлтсийн албан бичгийн 2023 оны эхний хагас жилийн эргэлтийг сүүлийн 3 жилээр харьцуулбал:

Он	Ирсэн бичиг			Явсан бичиг	Хэлтсийн даргын тушаал			Өргөдөл гомдол
	Хариутай	Хариугүй	Нийт		А тушаал	Б тушаал	Нийт	
2021 оны хагас жил	204	320	524	797	5	4	9	23
2022 оны хагас жил	521	191	712	715	9	12	21	21
2023 оны хагас жил	473	361	834	716	2	9	11	69

Албан бичгийн эргэлтийг сүүлийн 3 жилээр харьцуулбал:

Иргэдээс ирүүлсэн өргөдлийг төрлөөр нь авч үзвэл:

- Иргэний бүртгэлийн үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудлаар – 15 өргөдөл
- Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудлаар – 1 өргөдөл
- Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн үйл ажиллагаатай холбоотой – 1 өргөдөл, 5 хүсэлт
- Бүртгэлийн хяналтын үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудлаар – 46 өргөдөл
- Албан хаагчтай холбоотой гомдол – 1
- Албан хаагчийн нийгмийн асуудал болон хүний нөөцтэй холбоотой асуудлаар – 0
- Санхүүгийн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудлаар – 0 нийт 63 өргөдөл, 5 хүсэлт, 1 гомдол хүлээн авсан байна.

Иргэдээс ирүүлсэн өргөдлийн шийдвэрлэлтээр авч үзвэл:

- Хяналтын улсын байцагчийн дүгнэлтээр 43
- Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын Иргэний улсын бүртгэлийн газарт албан бичгээр хүргүүлсэн 15
- Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудлаар ирсэн 5 хүсэлтэд тухай бүрт албан бичгээр, 1 өргөдлийн шийдвэрлэхээр Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн газар болон Хяналт шалгалтын газартай хамтран ажиллаж байна
- Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой өргөдлийг УБЕГ-ын ЭХЭУБГ-т албан бичгээр хүргүүлэн шийдвэрлүүлсэн.
- Өргөдөл гомдлын шийдвэрлэх хугацаа болоогүй 4 өргөдөл хүлээгдэж байна.

9. СУРГАЛТ, СЕМИНАР БОЛОВСОН ХҮЧНИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР

Хэлтэст зохион байгуулах 2023 оны сургалтын төлөвлөгөөг 2023 оны 01 дүгээр сарын 16-ны өдөр боловсруулж хэлтсийн даргаар батлуулан төлөвлөгөөний дагуу холбогдох сургалтанд хамрагдаж байгаа бөгөөд тайлант хугацаанд Төрийн албаны зөвлөлөөс зохион байгуулсан 11, Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас болон аймгийн ЗДТГ, бусад байгууллагаас зохион байгуулсан нийт 32 удаагийн сургалтад хэлтсийн бүх албан хаагчид болон хэлтсийн дарга, холбогдох албан хаагчид бүрэн хамрагдсан байна. Мөн аймгийн Цагдаагийн газар, Гэр бүл хүүхэд залуучууд хөгжлийн газар, Хүний эрхийн үндэсний комисс, Тагнуулын байгууллагын сургалт, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн сургалтыг хэлтсийн албан хаагчдад танхимаар зохион байгуулсан.

1.Төрийн албаны зөвлөлөөс зохион байгуулж буй сургалт:

- 2023 оны 02 дугаар сарын 02-ны өдрийн Авлигаас урьдчилан сэргийлэхэд анхаарах асуудал сургалтад 36 албан хаагч
- 2023 оны 02 дугаар сарын 09-ний өдрийн Ёс зүйн зөвлөлийн үйл ажиллагааны эрх зүйн орчин сургалтад 37 албан хаагч
- 2023 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн Үр дүнд суурилсан нэгдсэн удирдлага сургалтад 35 албан хаагч
- 2023 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдрийн Монгол орны хөгжлийн хэтийн төлөв сургалтанд 36 албан хаагч
- 2023 оны 03 дугаар сарын 02-ны өдрийн Төрийн албан хаагч сургалтад 34 албан хаагч
- 2023 оны 03 дугаар сарын 23-ны өдрийн Төрийн албаны шинэтгэл сонгон шалгаруулалтын зохицуулалт сургалтад 39 албан хаагч
- 2023 оны 04 дүгээр сарын 06-ны өдрийн Стрессийг зохицуулахад Таны оролцоо сургалтад 40 албан хаагч
- 2023 оны 04 дүгээр сарын 13-ны өдрийн Цахим шилжилт сургалтад 38 албан хаагч
- 2023 оны 04 дүгээр сарын 20-ны өдрийн Бүтээмжээ нэмэгдүүлэх нь сургалтад 36 албан хаагч
- 2023 оны 04 дүгээр сарын 27-ны өдрийн Өсөлтийн сэтгэлгээ сургалтад 37 албан хаагч
- 2023 оны 05 дугаар сарын 04-ний өдрийн Чингис хаан Монголчуудын үнэт зүйл болох нь ба өнөө үе сургалтад 36 албан хаагч
- 2023 оны 05 дугаар сарын 11-ны өдрийн Зөөлөн менежмент сургалтад 39 албан хаагч

2. Улсын бүртгэлийн Ерөнхий газар болон аймгийн ЗДТГ-с зохион байгуулсан сургалт:

2023 оны 01 дүгээр сарын 12-ны өдөр Аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газраас зохион байгуулсан “Газрын багц хуулийн төслүүд болон Геодизи, зураг зүйн тухай хуулийн төсөл, Хот байгуулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл”-д санал авах тухай хэлэлцүүлэгт улсын бүртгэгч Ө. Батнасан оролцож саналаа өгч хамтран ажиллалаа.

2023 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн “Аймаг дүүргийн улсын бүртгэлийн хэлтсийн улсын ахлах бүртгэгч нарт зориулсан танилцуулах, чиглэл өгөх” сургалтад иргэний улсын бүртгэлийн тасгийн дарга бөгөөд улсын ахлах бүртгэгч Б.Өлзийням

2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдөр ИХБ Төвийн сургагч багш, шим тэжээл судлаач, хоол зүйч, ШУ-ны магистр Э.Нэмүүзолын “Эрүүл зөв зохистой хооллолт” сэдэвт сургалтад хэлтсийн бүх албан хаагчид

2023 оны 02 дугаар сарын 17-ны өдрийн Програмын танилцуулах сургалтад иргэний улсын бүртгэлийн тасгийн дарга улсын ахлах бүртгэгч Б.Өлзийням, иргэний улсын бүртгэгч Б.Мөнхзул, С.Тэмүжин нар

2023 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдөр Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас зохион байгуулсан “Цахим гадаад паспортыг хэрэглээнд нэвтрүүлэхтэй холбогдуулан зохион байгуулсан” сургалтад иргэний улсын бүртгэгч С.Тэмүжин

2023 оны 03 дугаар 07-ны өдөр Гэр бүл хүүхэд залуучууд хөгжлийн газраас зохион байгуулсан “Анзаар” сургалтад хэлтсийн дарга Б.Мөнгөнзул

2023 оны 03 дугаар сарын 16-17-ны өдөр зохион байгуулагдсан “Удирдах ажилтны” сургалтад хэлтсийн дарга Б.Мөнгөнзул

Хөвсгөл аймгийн Цагдаагийн газраас 2023 оны 03 дугаар сарын 28-ны өдөр зохион байгуулсан “Хүүхдийн эрхийн хамгаалалт, бэлгийн халдашгүй байдал” сэдэвт сургалтад хэлтсийн бүх албан хаагчид

Хөвсгөл аймгийн Цагдаагийн газраас 2023 оны 4 дүгээр сарын 4-ний өдөр зохион байгуулсан “Гэр бүлийн харилцаа” сэдэвт сургалтад хэлтсийн бүх албан хаагчид

2023 оны 04 дүгээр сарын 13-наас 15-ны өдрүүдэд Онцгой байдлын ерөнхий газраас зохион байгуулсан “Гамшгаас хамгаалах команд штабын сургуулилт”-ын Ажиллагааны багт хэлтсийн дарга, тасгийн дарга болон улсын ахлах бүртгэгч нар

УБЕГ-ын ЭХЭУБГазраас 2023 оны 04 дүгээр сарын 12-ны өдөр зохион байгуулсан “Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн улсын бүртгэгч, улсын ахлах бүртгэгч нарыг чадавхжуулах, бүртгэл хөтлөх болон цахим системийн боловсруулалтад анхаарах асуудлын талаар зөвлөмж чиглэл өгөх” зорилго бүхий онлайн сургалтад эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тасгийн бүртгэгч нар

2023 оны 04 дүгээр сарын 19-ны өдөр Хүний эрхийн үндэсний комиссын Хөвсгөл аймаг дах гишүүн Тунгалагмөрөнгийн “Хүний эрхэд суурилсан хандлага” сэдэвт сургалтад хэлтсийн бүх албан хаагчид

2023 оны 05 дугаар сарын 02-ны өдөр Хяналт шалгалтын газраас зохион байгуулсан “Хяналт шалгалт, зөрчлийн нэгдсэн санд мэдээлэл боловсруулах, цахимжуулах явцад гарч байгаа анхаарах асуудал” сэдэвт цахимаар сургалтад хяналтын улсын байцаагч С.Отгон-Өлзий

2023 оны 05 дугаар сарын 03-ны өдөр Аймгийн Гэр бүл, хүүхэд залуучуудын газраас зохион байгуулсан “Хүүхдийг зодож шийтгэхийн эсрэг өдөр”-т зориулсан сургалтад хэлтсийн бүх албан хаагчид

2023 оны 05 дугаар сарын 07-09-ний өдрийн Орон нутаг дахь Улсын бүртгэлийн хэлтсийн иргэний улсын ахлах бүртгэгч нарын танхимын сургалтад Иргэний улсын бүртгэлийн тасгийн дарга бөгөөд улсын ахлах бүртгэгч Б.Өлзийням

2023 оны 05 дугаар сарын 12-18-ны өдөр “Дэмч Ир Гүн” сургалтын төвөөс зохион байгуулсан ХАБЭА-ын мэргэшсэн ажилтан бэлтгэх 124 цагийн танхимын сургалтад тус хэлтсийн ХАБЭА хариуцсан ажилтан Б.Оюунцэрэн оролцож сургалтын төлбөр болох 600.000 /зургаан зуун мянган/ төгрөгийг хэлтсээс шийдвэрлэж, мэргэшлийн сертификат авсан.

2023 оны 05 дугаар сарын 15-ны өдөр ХААН банкнаас “Интернет банкаа хэрхэн ашиглах, мөн хуримтлалын данс нээх” сэдэвт сургалтад хэлтсийн бүх албан хаагчид

2023 оны 05 дугаар сарын 15-ны өдөр Монгол улсын үндсэн хуульд оруулах өөрчлөлтийн хэлэлцүүлэгт хэлтсийн бүх албан хаагчид хамрагдаж, санал асуулгад оролцсон

2023 оны 05 дугаар сарын 29-ний өдөр аймгийн Засаг даргын тамгын газрын Хууль эрх зүйн зүйн хэлтэс, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газрын хамтарсан “Төрийн байгууллага, албан хаагчдын сахилга, ёс зүйн нэгдсэн зөвөлгөөн” сэдэвт сургалтад 10 албан хаагч

2023 оны 06 дугаар сарын 02-ний өдрийн Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас зохин байгуулсан “Ажлын байранд бэлтгэх анхан шатны сургалт”-д Мөрөн сумын улсын бүртгэгч Э.Мөнхсайхан, Галт сумын улсын бүртгэгч Д.Элбэгзаяа нар тус тус хамрагдсан.

Хэлтсийн төрийн захиргааны 34 албан хаагч Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын хүний нөөц, сургалтын програмын хичээлийг бүрэн судалж, шалгалтуудыг өгсөн.

10. ДҮГНЭЛТ

Тус хэлтэс нь өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа Улсын бүртгэлийн ерөнхий хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомж, хөдөлмөрийн дотоод журам, үйлчилгээний стандартыг мөрдөн ажиллаж, төрийн үйлчилгээг иргэдэд хүргэн ажиллалаа.

Иргэний улсын бүртгэлийн чиглэлээр 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлуудыг 100 хувь хийж хэрэгжүүлэхээр зорилго тавин ажиллаж байна. 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлуудаас “Цахим гадаад паспорт”-ыг хэрэглээнд нэвтрүүлсэнтэй холбогдуулан гадаад паспорт хурдан шуурхай хэвлэгдэн ирж байгаад иргэд сэтгэл ханамжтай байна. Хөвсгөл аймгийн 23 сум 1 тосгоны хэмжээнд 16 нас ба түүнээс дээш насны 91471 иргэн байгаагаас 2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар нийт 33154 иргэнд тоон гарын үсэг олгож тоон гарын үсэг олгох ажил 36.2 хувьтай байна. Цаашид тоон гарын үсэг олгох үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх ажлын төлөвлөгөө боловсруулж аймгийн хэмжээнд насанд хүрсэн нийт иргэдийн 50 хувиас дээш иргэдэд тоон гарын үсэг олгохоор төлөвлөн ажиллаж байна.

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр 2023 онд үндсэн ажлаас гадуур архивын тооллогын үр дүнгээс гарсан ажлуудыг архивын төлөвлөгөөндөө нэг бүрчлэн тусгаж, хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Мөн хаягийн мэдээллийн нэгдсэн системийг хэрэглээнд нэвтрүүлэх, газар үл хөдлөх эд хөрөнгийн хаягийн мэдээллийн нэгдсэн сан үүсгэх зорилтын хүрээнд улсын бүртгэлийн мэдээллийн сан дахь хаягийн мэдээллийг цэгцлэх, бичвэрийн зөрүүгүй болгох ажлыг Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн газраас үе шаттайгаар хэрэгжүүлж байгаа бөгөөд уг ажлын хүрээнд Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн газраас ирүүлсэн 5 удаагийн хугацаатай үүрэг даалгаврыг биелэлтийг хугацаанд нь хийж гүйцэтгэн хүргүүлэн ажилласан байна. 2023 оны сүүлийн хагас жилд аймгийн ГХБХБГ-тай хамтран нэгж талбарын дугааргүй хуучны орон сууцнуудын судалгааг гарган нэгж талбарын дугаартай болгох ажлыг хийж гүйцэтгэхээр зорилго тавин ажиллаж байна.

Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээ авч байгаа иргэдийн сэтгэл ханамж, санал, шүүмжлэлд тулгуурлан хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг цахим хэлбэрээр үзүүлэх нөхцөл боломжийг эрэлхийлэн оновчтой санал санаачлага гарган ажиллах зорилго тавин ажиллаж байна.

2022 онд Архивын чиглэлээр иргэний баримтын архив, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн архивын хувийн хэргийг бүрэн тоолж дуусгасантай холбогдуулан архивын тавиур хүрэлцэхгүй болсон ба Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын нэгдсэн архивын газарт хүсэлт тавьж 2 нягтруулсан шүүгээ шийдвэрлүүлэн архивтаа байрлуулаад байна. 2023 оны хэлтсийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу хуулийн этгээдийн архивын тооллого, тулгалтын ажлыг эхлүүлээд одоогийн байдлаар тооллогын ажил 24%-ийн гүйцэтгэлтэй явж байна.

Тус хэлтсийн барилгын их засварын төсвийг шийдвэрлүүлэхээр Хууль зүйн сайд Х.Нямбаатарт албан бичиг хүргүүлснээр засварын төсөв болох 478.000.000 /дөрвөн зуун далан найман сая/ төгрөгийг шийдвэрлүүлэн ажиллалаа. Тус хэлтсийн барилгын их засварын ажлыг хийж гүйцэтгэх байгууллагын тендерийн үйл ажиллагаа Улсын бүртгэлийн ерөнхий газарт зарлагдан “Өгөөмөр Уул” ХХК шалгарч барилгын инженерийн шугам сүлжээ, дулаан, цахилгаан, цэвэр, бохир усан хангамж, халаалт, агаар сэлгэлт болон бусад засварын ажлыг 2023 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрөөс 2023 оны 09 дүгээр сарын 01-ны өдрийн хооронд гүйцэтгэж, тус хэлтэст хүлээлгэж өгөхөөр гэрээг байгуулаад байна.

Хэлтсийн 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 5 зорилтын хүрээнд 29 арга хэмжээтэйгээр боловсруулан, Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргаар батлуулан, төлөвлөсөн 29 арга хэмжээг хяналтандаа авч, хэрэгжилтийг 100% ханган ажиллаж байна. Хэлтсийн зүгээс 2023 оны эхний хагас жилд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 100% хэрэгжүүлэн ажилласан гэж дүгнэж байна.

Цаашид “Алсын хараа 2050”-ын Засаглалын бодлогод Монгол хүний хөгжлийг хангасан ухаалаг тогтвортой засаглал тогтоож, цахим технологид тулгуурласан иргэн төвтэй төрийн үйлчилгээнд бүрэн шилжин, улмаар хүний эрхийг бүрэн хангасан шударга ёсны тогтолцоо төлөвшсөн авлигагүй улс болох зорилтын хүрээнд 2023 оны төлөвлөгөөнд Улсын бүртгэлийн үйлчилгээг орон зайнаас үл хамааран, хөрөнгө санхүүгийн хэмнэлттэй, ил тод шуурхай үйлчилгээг нэвтрүүлэх зорилтыг ханган ажиллах болно.

ТАЙЛАН НЭГТГЭСЭН:
МЭДЭЭЛЭЛ ТЕХНОЛОГИЙН АЖИЛТАН

Э.НАРАНТУЯА

ХЯНАСАН:
ХЭЛТСИЙН ДАРГА

Б.МӨНГӨНЗУЛ